

Užsakovai: Anykščių rajono savivaldybės administracija (kodas 188774637), J. Biliūno g. 23, LT-29111, Anykščiai, tel. +370 381 58035, www.anyksciai.lt

Anykščių Šv. Apaštalo evangelisto Mato parapija, (kodas 191256715), Vilniaus g. 8, LT-29145, Anykščiai, tel. +370 652 29029, www.anyksciuparapija.lt

Kompleksas: Anykščių Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčios statinių kompleksas 1899–1909 m. (u. k. 32801),

Objektas: Anykščių Šv. Apaštalo evangelisto Mato bažnyčios statinių komplekso šventoriaus tvora su vartais ir Kryžiaus kelio koplytėlėmis (u. k. 32804), Rimas Idzelis, **Kryžiaus kelio stotys**, 1981-1988 m.

Adresas: Anykščių rajono sav., Anykščių sen., Anykščių m., Vilniaus g. 8

**15 skulptūrinių grupių ciklo „Kryžiaus kelias“ 1981-1988 m., aut. Rimas Idzelis (1949-2013) ir
Kryžiaus kelio koplytėlių, tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų
PROGRAMA**

Opus Optimum

UAB Opus Optimum, Šv. Mykolo g. 10-18, Vilnius LT 01124 info@restoration.lt

Direktorius: Aidonas Valkiūnas

tel.:

Programą parengė:

Greta Žičkuvienė, polichromuoto medžio restauratorė ekspertė (suteikimo data 2022-06-03),
pirmos kvalifikacinės kategorijos molbertinės tapybos restauratorė (suteikimo data 2023-12-13)

Kvalifikacijos atestato išdavimo data 1994-01-07, Nr. 144, _____

Rimvydas Derkintis, eksperto kategorijos metalo dirbinių restauratorius (suteikimo data 2021-01-09)

Kvalifikacijos atestato išdavimo data 2001-01-09, Nr. 333, _____

Indrė Valkiūnienė, eksperto kategorijos sienų tapybos restauratorė (suteikimo data 2019-12-19)

Kvalifikacijos atestato išdavimo data 2012-12-31, Nr. 542, _____

Vilnius

2023 gruodis

TURINYS

1. Titulinis	1
2. Turinys.....	2
3. Restauratorių kvalifikacijos pažymėjimai.....	3
4. Aiškinamasis raštas.....	6
5. Istorinės žinios.....	8
6. Technologiniai cheminiai tyrimai.....	13
7. Defektinis aprašymas.....	27
8. Defektinis aktas.....	57
9. Užduotis.....	67
10. Darbų metodikos.....	71
11. Eksponavimo rėmų brėžinys.....	76
12. Restauravimo tarybos protokolas Nr. 114-165.....	77
13. Fotogrametriniai matavimai.....	78
14. Restauravimo darbų skaičiuojamoji kaina.....	94
15. Valdytojo pritarimas.....	114

RESTAURATORIAUS KVALIFIKACIJOS PAŽYMĖJIMAS <u>GRETA ŽIČKUVIENĖ</u> Vardas, pavardė / Name, surname yra kvalifikuotas(a) kultūros vertybių restauratorius(e) is qualified as conservator of cultural property Asmens parašas / Signature of holder <u>2017.06.20</u> Išdavimo data / Date of issue 2	ĮRAŠAI APIE KVALIFIKAVIMA <u>G. ŽIČKUVIENEI</u> suteikta Vardas, pavardė <u>POLICHROMUOTO MEDŽIO</u> Specialybė / specializacija restauratoriaus <u>EKSPERTO</u> kvalifikacinė kategorija, galiojanti iki <u>2022 m. liepą 1 d.</u> Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos <u>2017 m. gegužės</u> mėn. <u>18</u> d. nutarimas, protokolo Nr. <u>53172</u> Atestavimo komisijos pirmininko parašas Lietuvos Respublikos kultūros ministro <u>2017 m. birželio</u> mėn. <u>20</u> d. Kultūros ministrė Liana Ruokytė-Jonsson isakymas Nr. <u>IV-746</u> A.V. Kultūros ministro parašas 3

ĮRAŠAI APIE KVALIFIKAVIMA <u>G. ŽIČKUVIENEI</u> suteikta Vardas, pavardė <u>MOLBERTINĖS TAPYBOS</u> Specialybė / specializacija restauratoriaus <u>PIRMOJI</u> kvalifikacinė kategorija, galiojanti iki <u>2023 m. gruodžio 31 d.</u> Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos <u>2018 m. gruodžio</u> mėn. <u>3</u> d. nutarimas, protokolo Nr. <u>54194</u> Atestavimo komisijos pirmininko parašas Lietuvos Respublikos kultūros ministro	ĮRAŠAI APIE KVALIFIKAVIMA <u>GRETAI ŽIČKUVIENEI</u> suteikta Vardas, pavardė <u>POLICHROMUOTO MEDŽIO</u> Specialybė / specializacija restauratoriaus <u>EKSPERTO</u> kvalifikacinė kategorija, galiojanti iki <u>2024 m. liepos 1 d.</u> Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos <u>2022 m. birželio</u> mėn. <u>3</u> d. nutarimas, protokolo Nr. <u>44191</u> Atestavimo komisijos pirmininko parašas Lietuvos Respublikos kultūros ministro
ĮRAŠAI APIE KVALIFIKAVIMA <u>GRETAI ŽIČKUVIENEI</u> suteikta Vardas, pavardė <u>MOLBERTINĖS TAPYBOS</u> Specialybė / specializacija restauratoriaus <u>PIRMOJI</u> kvalifikacinė kategorija, galiojanti iki <u>NETERMINUOTA</u> Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos <u>2023 m. gruodžio</u> mėn. <u>11</u> d. nutarimas, protokolo Nr. <u>45195</u> Atestavimo komisijos pirmininko parašas Lietuvos Respublikos kultūros ministro <u>2023 m. gruodžio</u> mėn. <u>13</u> d. isakymas Nr. <u>IV 961</u> A.V. Kultūros ministro parašas 6	ĮRAŠAI APIE KVALIFIKAVIMA _____ suteikta Vardas, pavardė _____ Specialybė / specializacija restauratoriaus _____ kvalifikacinė kategorija, galiojanti iki _____ Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos _____ m. _____ mėn. _____ d. nutarimas, protokolo Nr. _____ Atestavimo komisijos pirmininko parašas Lietuvos Respublikos kultūros ministro _____ m. _____ mėn. _____ d. isakymas Nr. _____ A.V. Kultūros ministro parašas 7

P. <u>RIMVYDAS DERKINTIS</u> YRA <u>METALO DIRBINIŲ</u> KONSERVATORIUS-RESTAURATORIUS. MR (S) <u>RIMVYDAS DERKINTIS</u> IS QUALIFIED AS <u>METAL</u> RESTORER OF THE CATEGORY.	ATŽYMA APIE KVALIFIKACIJOS SUTEIKIMĄ LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS VER- TYBIŲ RESTAURATORIŲ ATESTAVIMO KOMISIJOS <u>2000.11.30</u> M. PROT.NR. <u>19/38</u> NUTARIMU P. <u>R. DERKINČIUI</u> PRIPAŽINTA (S) <u>ANTROS KATEGORIJOS</u> <u>METALO DIRBINIŲ</u> KVALIFIKACIJA, GALIOJANTI IKI <u>2006</u> M. <u>2000.11.30</u> D. <u>G. LEVIŠAS</u> Minister <u>N. RAUCKIENE</u> Komisijos pirmininkas

Asmens parašas/Signature of bearer
2001.01.09
Išdavimo data/Date of issue

ATŽYMA APIE KVALIFIKACIJOS SUTEIKIMĄ LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS VER- TYBIŲ RESTAURATORIŲ ATESTAVIMO KOMISIJOS <u>2021.12.03</u> M. NR. <u>69/89</u> NUTARIMU P. <u>R. DERKINČIUI</u> PRIPAŽINTA (S) <u>EKSPERTO KAT.</u> <u>METALO DIRBINIŲ</u> KVALIFIKACIJA, GALIOJANTI IKI _____ M. <u>NETERMINUOTAI</u> D. <u>S. KAIRYS</u> Ministras/Minister <u>R. ŠVELNIKAS</u> Komisijos pirmininkas	ATŽYMA APIE KVALIFIKACIJOS SUTEIKIMĄ LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS VER- TYBIŲ RESTAURATORIŲ ATESTAVIMO KOMISIJOS _____ M. NUTARIMU P. _____ PRIPAŽINTA (S) _____ KVALIFIKACIJA, GALIOJANTI IKI _____ M. _____ D. Ministras/Minister Komisijos pirmininkas

Kvalifikacijos pažymėjimas Nr. 405

RESTAURATORIAUS KVALIFIKACIJOS PAŽYMĖJIMAS		ĮRAŠAI APIE KVALIFIKAVIMA	
<u>INDRĖ VALKIŪNIENĖ</u> Vardas, pavardė / Name, surname yra kvalifikuotas(a) kultūros vertybių restauratorius(e) is qualified as conservator of cultural property		<u>INDRĖ VALKIŪNIENĖ</u> suteikta Vardas, pavardė <u>SIENŲ TAPYBOS</u> Specialybė / specializacija restauratoriaus <u>PIRMOJI</u> kvalifikacinė kategorija, galiojanti iki <u>2014 m. GRUODŽIO 31 d.</u> Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos <u>2009 m. LAPKRIČIO mėn. 19 d.</u> nutarimas, protokolo Nr. <u>38/57</u> <u>J. SENYAITIENĖ</u> Atestavimo komisijos pirmininko parašas Lietuvos Respublikos kultūros ministro <u>2009 m. GRUODŽIO mėn. 17 d.</u> isakymas Nr. <u>LV-671</u> A.V. <u>S. BIRUTIS</u> Kultūros ministro parašas	
Asmens parašas / Signature of bearer <u>2012 m. GRUODŽIO 31 d.</u> Išdavimo data / Date of issue			

ĮRAŠAI APIE KVALIFIKAVIMA		ĮRAŠAI APIE KVALIFIKAVIMA	
<u>INDRĖ VALKIŪNIENĖ</u> suteikta Vardas, pavardė <u>SIENŲ TAPYBOS</u> Specialybė / specializacija restauratoriaus <u>AUKŠČIAUSIOJI</u> kvalifikacinė kategorija, galiojanti iki <u>2019 m. GRUODŽIO 31 d.</u> Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos <u>2014 m. GRUODŽIO mėn. 15 d.</u> nutarimas, protokolo Nr. <u>54/43</u> <u>gre</u> Atestavimo komisijos pirmininko parašas Lietuvos Respublikos kultūros ministro <u>2014 m. GRUODŽIO mėn. 23 d.</u> isakymas Nr. <u>LV-988</u> A.V. <u>[Signature]</u> Kultūros ministro parašas		<u>INDRĖ VALKIŪNIENĖ</u> suteikta Vardas, pavardė <u>SIENŲ TAPYBOS</u> Specialybė / specializacija restauratoriaus <u>EKSPERTO</u> kvalifikacinė kategorija, galiojanti iki <u>2014 m. GRUODŽIO 31 d.</u> Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos <u>2012 m. GRUODŽIO mėn. 4 d.</u> nutarimas, protokolo Nr. <u>59/49</u> <u>[Signature]</u> Atestavimo komisijos pirmininko parašas Lietuvos Respublikos kultūros ministro <u>2012 m. GRUODŽIO mėn. 12 d.</u> isakymas Nr. <u>LV-841</u> A.V. <u>[Signature]</u> Kultūros ministro parašas	

Pažymėjimo nr. 542

Aiškinamasis raštas

Anykščių bažnyčios šventoriuje esančiose koplytėlėse 1981 – 1988 m. Rimo Idzelio (1949-2013) sukurtos skulptūrinės Kryžiaus kelio stotys. Šis unikalus sakralinių skulptūrų rinkinys vertinamas kaip vienas įdomiausių ir vertingiausių lietuviškojo Biblijos interpretavimo mene pavyzdžių. Pasak kultūrologo V. Balčiūno, tai autentiška kūryba, kuriai XX a. pabaigoje neturime analogų. Kiek trikdančios, bet paveikios tradicinei ikonografijai įvaizdinti pasirinktos nekanoniškos priemonės, savitai plėtojančios Kryžiaus kelio siužetą, charakteringi personažų tipai liudija skulptoriaus R. Idzelio meninių idėjų savitumą ir originalų kūrybos braižą. Kryžiaus kelio interpretacija šiose skulptūrose paženklinta tapatybės idėjų, Kristaus kančia simboliškai gretinama su lietuvių tautos istorija, tremtimi, okupacija.

2009 m. įrašant stotis į kultūros vertybių registrą, konstatuota patenkinama kūrinių būklė. Daugumos skulptūrų dažai nubyrėję ar smarkiai atsilaupę, taigi būtina jas restauruoti. Polichromuoti skulptūriniai Kryžiaus kelio stočių reljefai pažeisti, būtina juos restauruoti. Netinkamos laikymo sąlygos koplytėlėse, besikaupianti drėgmė, temperatūrų svyravimai, atmosferinės drėgmės kondensavimasis, biologinė tarša pagreitina medinių skulptūrinių grupių irimą. Lauko sąlygomis eksponuojamos medinės polichromuotos skulptūros sunyksta per kelis dešimtmečius, tuo tarpu saugomos vidaus patalpose – bažnyčiose, jos išlieka ir keletą šimtmečių. Šiuo atveju, po restauravimo, siekiant užtikrinti šių unikalių skulptūrų išlikimą jas būtina perkelti į vidaus patalpas. Šių skulptūrų originalumas ir meninė vertė yra gerokai didesnė nei istorinė siejama su konkrečia vieta. Todėl šioje konservavimo ir restauravimo programoje siūlome aukšto meninio lygio, unikalias, drožėjo R. Idzelio sukurtas Kryžiaus kelio stočių skulptūras eksponuoti perkeltiant jas į Anykščių šv. Apaštalo evangelisto Mato bažnyčios interjerą. Eksponuojant bažnyčios viduje skulptūros bus apsaugotos nuo kritulių, didelio temperatūros svyravimo, besikondensuojančios drėgmės ir biologinės pažaidos. Eksponuojant bažnyčios viduje skulptūrinius reljefus būtų galima eksponuoti be apsauginio stiklo ir metalinių grotų, kurios nors ir labai kūrybiškai pagamintos, tačiau gerokai užgožia kūrinių matymą. Stacijomis bus galima grožėtis be saulės atspindžių stikle ar šerkšno šaltuoju metu ir vaizdą užstojančių metalinių grotų. Tokia ekspozicija gali būti kilnojama į nacionalines ir tarptautines parodas taip didinant meno vertybių sklaidą.

Sudarant šių kūrinių restauravimo programą buvo remtasi cheminių tyrimų išvadomis, natūriniais tyrimais, atliktas vizualinis defektų įvertinimas. Kryžiaus kelio stoties restauravimo programą sudaro: trumpa istorinė apybraiža, defektinis aprašymas, cheminiai tyrimai, restauravimo užduotis, metodika, defektų fotofiksacija, fotogrametriniai matavimai, skaičiuojamoji kaina. Atliekant fotogrametrinius matavimus, papildomai buvo sukurti ir šių stacijų skaitmeniniai 3D modeliai. Juos peržiūrėti galima naudojant slaptažodį: Simtas90, atidarius internetines nuorodas:

I. <https://sketchfab.com/3d-models/i-viespats-jezus-nuteisiamas-mirti-2818ec22aa314373926680fe379a25ac>

- II. <https://sketchfab.com/3d-models/ii-viespats-jezus-paima-nesti-kryziu-46f2685003cd41ff93c2861ec9071a91>
- III. <https://sketchfab.com/3d-models/iii-viespats-jezus-parpuola-po-kryziumi-0c4997203f4c4f42ac18da6f7684d5d4>
- IV. <https://sketchfab.com/3d-models/iv-viespats-jezus-susitinka-savo-motina-3e78e3e90ee748bda676342943ee9338>
- V. <https://sketchfab.com/3d-models/v-padede-nesti-kryziu-viespaciui-jezui-a49411333db749ec91ca7db945f44038>
- VI. <https://sketchfab.com/3d-models/vi-veronika-nusluosto-viespaciui-jezui-veida-bb529166a86543699816277b02b1bb2f>
- VII. <https://sketchfab.com/3d-models/vii-viespats-jezus-parpuola-antraji-karta-20dae596d4204f20b3ef5b531501e91e>
- VIII. <https://sketchfab.com/3d-models/viii-viespats-jezus-ramina-verkiancias-moteris-ada945ac8e064cb5901a10e20e090da4>
- IX. <https://sketchfab.com/3d-models/ix-viespats-jezus-parpuola-treciaji-karta-02fc157aa6e04362b8acfd26547f9ec6>
- X. <https://sketchfab.com/3d-models/x-viespaciui-jezui-nuplesia-drabuzius-5cdcd620066c48dba333df1c2104dfa4>
- XI. <https://sketchfab.com/3d-models/xi-viespati-jezu-kala-prie-kryziaus-e801804b2b8343d1b4f04b4ac2209a6>
- XII. <https://sketchfab.com/3d-models/xii-viespats-jezus-mirsta-ant-kryziaus-b3568d4e4ac449d9b65df423ff916a7d>
- XIII. <https://sketchfab.com/3d-models/xiii-viespati-jezu-nuima-nuo-kryziaus-87f590f5e5724b71b6d29b29c32eb7f0>
- XIV. <https://sketchfab.com/3d-models/xiv-viespati-jezu-laidoja-db89fca90db144aeb622991184ce082f>
- XV. <https://sketchfab.com/3d-models/xv-viespats-jezus-prisikelia-is-numirusiu-261ca69c039b4f229e5d2af26609c2b2>

Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo (žin., 1996, nr. 14-352; 2008, nr. 81-3183) 11 straipsnio 3 dalimi Lietuvos kultūros ministro patvirtintu Kilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo, konservavimo ir restauravimo tvarkos aprašu (2009 m. birželio 30 d. NR. ĮV-331, 2020 m. balandžio 30 d. įsakymo Nr. ĮV-592 redakcija) ir Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos nuostatais (Lietuvos respublikos kultūros ministro 2020 metų rugsėjo 11 d. įsakymo redakcija).

Polichromuoto medžio restauratorė ekspertė ir
pirmos kvalifikacinės kategorijos molbertinės tapybos restauratorė

Greta Žičkuvienė

Istorinės žinios

I. ANYKŠČIŲ ŠV. MATO BAŽNYČIOS RAIDA

Statybos datas tyrinėtojai nurodo skirtingai. Manoma, kad pirmąją medinę Anykščių Šv. Mato bažnyčią 1442 - 1452 m. pastatė Radvila Astikaitis, o fundatorius buvo Lietuvos didysis kunigaikštis Kazimieras ¹.

1557 m. konflikto su Livonija metu, Anykščius nusiaubė pražygiavusi kariuomenė. Manoma, kad Anykščiai tuo metu buvo ir sudeginti ². Dar kartą miestelis degė 1566 ar 1567 m., kartu sudegė ir bažnyčia, tačiau apie jos atstatymą tikslesnių duomenų nėra. Netrukus jos vietoje buvo pastatyta kita nedidukė bažnyčia, kuri dar sykį degė 1671 m., o iki 1677 m. vėl buvo atstatyta.

1757 - 1768 m. kunigų Jono Dominyko Lopacinskio ir Tado Milašiaus rūpesčiu buvo pastatyta nauja, gerokai didesnė, nei prieš tai buvusios, mūrinė bažnyčia ³.

1898 m. Kauno gubernijos architektas Nikolajus Andrejevas (1856 - 1911) parengė naujos bažnyčios projektą. Pagal jį senoji bažnyčia turėjo būti nugriauta, o jos vietoje pastatyta nauja monumentali neogotikinė šventovė. Senieji maldos namai buvo nugriauti 1895 - 1896 m.⁴ Pagal parengtą projektą naujoji bažnyčia pastatyta 1909 m. Vidaus darbai tęsėsi beveik iki 1914 m., tų pačių metų gruodžio 8 d. bažnyčią konsekrovo Žemaičių vyskupas Pranciškus Karevičius, bažnyčiai suteiktas apaštalo ir evangelisto Šv. Mato titulas (il. 1).

1. Baigta statyti neogotikinė Anykščių bažnyčia, XX a. pradžia

¹ Miškinis, Algimantas. Lietuvos urbanistikos paveldas ir jo vertybės. Rytų Lietuvos miestai ir miesteliai. II knyga. Vilnius: Savastis, 2005, p. 23.

² Ibid, p. 24

³ Kviklys, Bronius. Lietuvos bažnyčios. T. 4. Panevėžio vyskupija. Čikaga: Amerikos lietuvių bibliotekos leidykla, 1984 m., p. 89

⁴ Ibid, p.16

1915 m. liepos 23 d. Anykščiuose pasirodė Vokietijos kariuomenė. Apšaudymų metu liepos 28 d. buvo susprogdinti bažnyčios bokštai⁵. Laikini mediniai bokštai buvo pastatyti 1917 m., o 1929 m. bokštai atstatyti, šiek tiek pakeičiant jų formą.

Nuo 1995 m. iki mūsų dienų pastatas buvo keletą kartų remontuotas.

2. Anykščių Šv. Apaštalo evangelisto Mato bažnyčios statinių kompleksas iš pietvakarinės pusės, 2009 m., D. Baltranas

II. ŠVENTORIAUS KRYŽIAUS KELIO STOTYS

Bažnyčią ir šventorių juosia XX a. pradžioje pagal Kauno gubernijos architekto Aleksejaus Skrynikovo projektą iš akmenų ir raudonų plytų sumūryta tvora su vartais. Pagrindiniai vartai pietryčių pusėje turi tris įėjimus, kuriuos rėmina raudonų plytų bokšteliai su dvišlaičiais stogeliais (il. 2). Dar dveji vartai įrengti nuo Vyskupo Antano Baranausko skvero ir nuo klebonijos pusių. Vartų bokštelių viršūnės vainikuoja ornamentuoti kalvių darbo metalo kryželiai su trimituojančių angelų figūromis. Pagrindinį bažnyčios fasadą iki bokštų kampų juosiančios tvoros cokolinė dalis sumūryta iš skaldytų lauko akmenų, viršutinioji – iš raudonų plytų. Likusi tvoros dalis, juosianti šventoriaus perimetrą – akmenų mūro, joje tik koplytėlės sumūrytos iš raudonų plytų. Tvoroje taip pat kartojamos neogotikinės formos – smailiaarkės nišos bokšteliuose, dantukų motyvo frizai. Bažnyčios pastatas kartu su šventoriaus tvora bei vartais jungiasi į vieningą ansamblį⁶ (il. 3).

⁵ Miškinis, Algimantas. Lietuvos urbanistikos paveldas ir jo vertybės. Rytų Lietuvos miestai ir miesteliai. II knyga. Vilnius: Savastis, 2005, p. 42.

⁶ Stočkuvienė, Rūta. Anykščių Šv. Mato bažnyčios meno paveldas. Turizmo ir piligrimystės gairės. Magistro baigiamasis darbas, VDU menų fakultetas, menotyros katedra, 2010, p. 28 – 27

4. Anykščių Šv. Apaštalo evangelisto Mato bažnyčios tvoros fragmentas: skulptūrinių grupių ciklas „Kryžiaus kelias“, 2009 m., A. Petrašiūnas

Kristaus palaidojimo), kurį vainikavo nuo XX a. imta kurti ir XV - oji stotis „Viešpats Jėzus prisikelia iš numirusių“. Pastarąjį reljefą R. Idzelis baigė 1988 m. pavasarį. Skulptūriniai Kryžiaus kelio stočių reljefai patalpinti įstiklintose smailiaarkių koplytėlių nišose, uždengtos skirtingos kompozicijos, prie kiekvienos skulptūrinės grupės priderintomis metalinėmis grotomis, kurias pagal R. Idzelio projektą nukalė meistras Stasys Jasiūnas ⁸. Dvišlaičius koplytėlių stogelius vainikuoja vienodi metalo kryželiai. Stočių reljefai mediniai, polichromuoti, jų matmenys siekia iki 116,84 x 106,68 x 15,24 cm. Kompozicijas sudaro trijų (devynios stotys) ir keturių (šešios stotys) figūrų grupės. Meninėms ir simbolinėms idėjoms perteikti skulptorius pasitelkė kontrasto principą: gretindamas Kristaus romumą, nuolankumą ir jo kankintojų žiaurumą, atskleisdamas prasminius ir emocinius įvykio dalyvių ryšius. Plastinėje Kryžiaus kelio stočių raiškoje pabrėžiamos deformuotos proporcijos: kresnos, kūniškos jėgos pilnos budelių figūros su

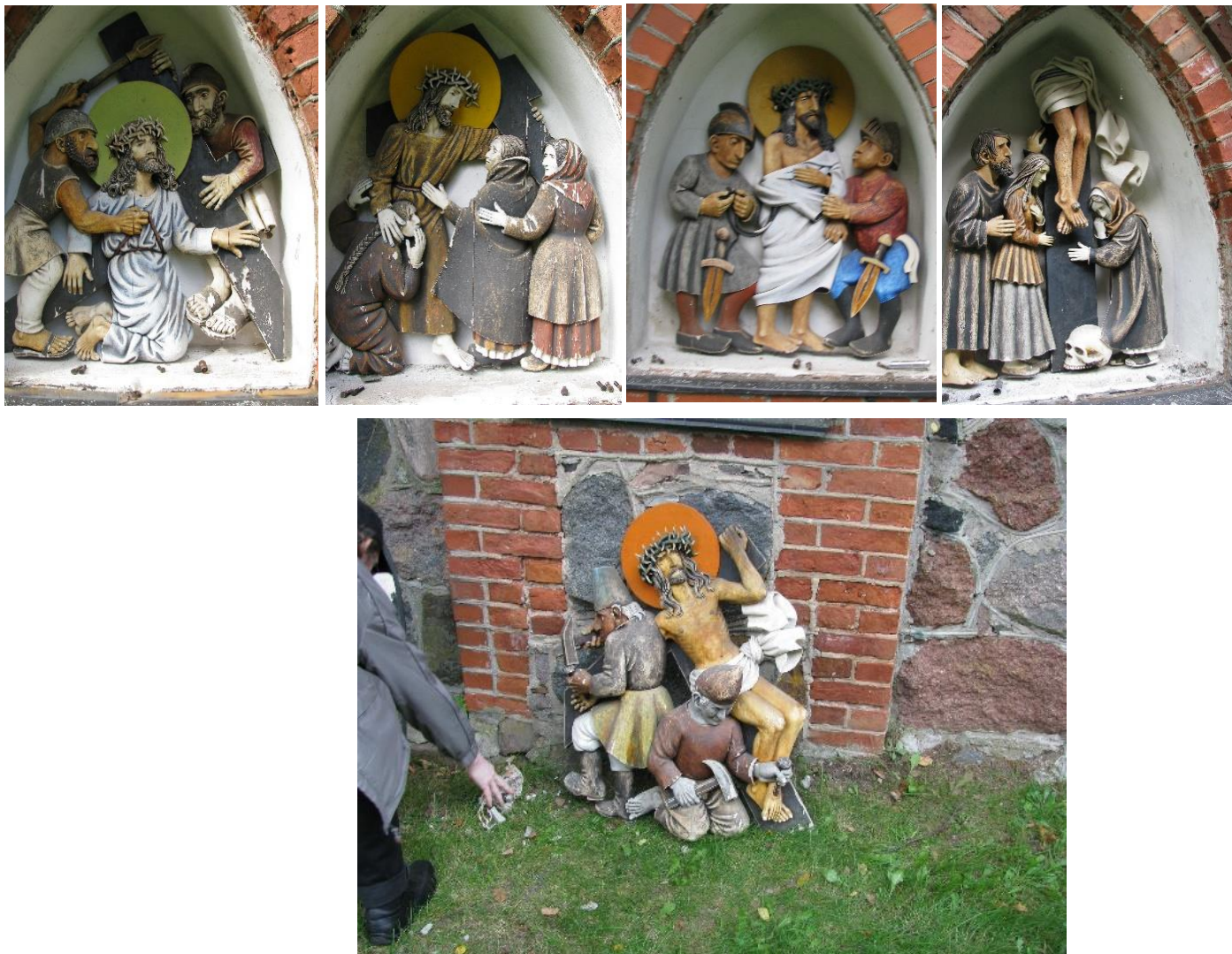
didelėmis galvomis, išryškintais veido bruožais, raumenimis, kaulais, stambiomis rankomis ir pėdomis. Šis unikalus sakralinių skulptūrų rinkinys vertinamas kaip vienas įdomiausių ir vertingiausių lietuviškojo Biblijos interpretavimo mene pavyzdžių. Pasak kultūrologo V. Balčiūno, tai autentiška kūryba, kuriai XX a. pabaigoje neturime analogų. Kiek trikdančios, bet paveikios tradicinei ikonografijai įvaizdinti pasirinktos nekanoniškos priemonės, savitai plėtojančios Kryžiaus kelio siužetą, charakteringi personažų tipai liudija skulptoriaus R. Idzelio meninių idėjų savitumą ir originalų kūrybos braižą. Kryžiaus kelio interpretacija šiose skulptūrose paženklinta tapatybės idėjų, Kristaus kančia simboliškai gretinama su lietuvių tautos istorija, tremtimi, okupacija ⁹.

2009 m. įrašant stotis į kultūros vertybių registrą, konstatuota patenkinama kūrinų būklė. Daugumos skulptūrų dažai nubyrėję ar smarkiai atsilaupę, taigi būtina jas restauruoti ¹⁰.

⁸ Tarandaitė, Dalia. Kryžiaus kelio stotys. In: Anykščių Šv. Mato bažnyčia. Vadovas. / Parengė D. Tarandaitė, R. Bražėnaitė, S. Račkaitytė. Anykščiai: A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinis muziejus, 2009, p. 77

⁹ Stočkuvienė, Rūta. Anykščių Šv. Mato bažnyčios meno paveldas. Turizmo ir piligrimystės gairės. Magistro baigiamasis darbas, VDU menų fakultetas, menotyros katedra, 2010, p. 57 – 60

¹⁰ <https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

5. Autoriaus atnaujintos Kryžiaus kelio stotys: būklė prieš atnaujinimą

Iki 2013 m. penkios Kryžiaus kelio stotys buvo atnaujintos paties autoriaus: VII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola antrąją kartą*, VIII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus ramina verkiančias moteris*, X Kryžiaus kelio stotis *Viešpačiui Jėzui nuplėšia drabužius*, XI Kryžiaus kelio stotis *Viešpatį kala prie kryžiaus*, XII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus miršta ant kryžiaus* (il. 5).

TECHNOLOGINIAI CHEMINIAI TYRIMAI

Rimo Idzelio 1982-1988 sukurtos Kryžiaus kelio stotys Anykščių Šv. Apaštalo evangelisto Mato bažnyčia ; mediena, drožyba,

II

VI

XII

XIV

Tyrimų tikslas:

Atlikti polichrominės skulptūros technologinius tyrimus: nustatyti grunto sudėtį, dažų rišamąsias medžiagas, atlikti mėginių stratigrafinę analizę.

Atlikti tyrimai: grunto, dažų rišamųjų medžiagų mikrocheminė kokybinė analizė; dažų mėginių Infraraudonųjų spindulių spektrinė (FTIR) analizė bei stratigrafinė analizė, fotografavimas mikroskopu.

Tyrimus atliko:

restauravimo technologijų ekspertė dr. J. Bagdzevičienė
2023 m. spalio 10d.

Mikrocheminės kokybinės analizės metodika

Mikrocheminė tinko, pigmentų analizė buvo atliekama ant objektyvinio stiklelio stebint pro mikroskopą atspindėtoje šviesoje pigmentų tirpumą rūgštyse bei šarmuose ir taikant specifines kokybines metalų jonų bei rišamųjų medžiagų nustatymo mikroskopines bei mikrokristaloskopines reakcijas. Be to, dažų mėginiai buvo kaitinami mufelyje, analizuojami ir lyginami su standartinių pigmentų pavyzdžiais (*Kremer Pigmente GmbH & Co. KG*, Vokietija). Naudojamas *Nikon SMZ-1/SMZ-IESD* mikroskopas, kurio didinimo geba 7–30 kartų.

Stratigrafinės analizės metodika

Dažų mėginiai nebuvo įtvirtinami epoksidinėje dervoje; jų skerspjūviai/paviršiai analizuoti atspindėtoje šviesoje pro mikroskopą *Nikon SMZ-1/SMZ-IESD* mikroskopas, kurio didinimo geba 7–30 kartų. Skerspjūviai ir paviršiai fotografuoti per mikroskopus *Leica DM 2700M* ir *Leica M165C*.

FTIR tyrimo metodika

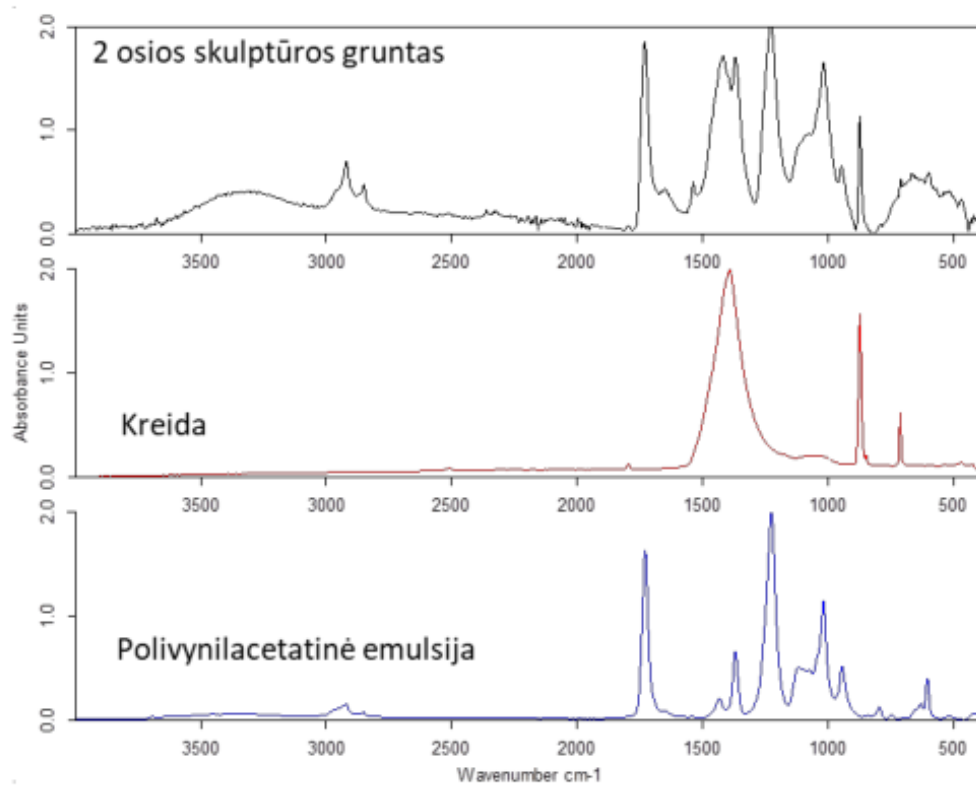
Tiriamųjų mėginių infraraudonieji (IR) spektrai užrašyti spektrofotometru *ALPHA* (Brucker Optics). Tiriamųjų medžiagų visiško vidinio atspindžio IR spektrai (ATR-FTIR) užrašyti naudojant deimanto kristalo plokštelę, dedant ant jo mėginį ir prispaudžiant, t. y. papildomai mėginio neapdorojant. Spektro intervalas $4000\text{--}400\text{ cm}^{-1}$; 24 skenavimų, skiriamoji geba 4 cm^{-1} . Tiek palyginamųjų, tiek tiriamųjų mėginių IR spektrai apdoroti programa *OPUS 7.2*, medžiagų nustatymui naudota *Forensics* biblioteka.

II Kryžiaus kelio stotis. Rimas Idzelis Viešpats Jėzus paima nešti kryžių. 1981 – 1988 m. Medis, polichromija, 116,8 x 106,7 x 15,2 cm.

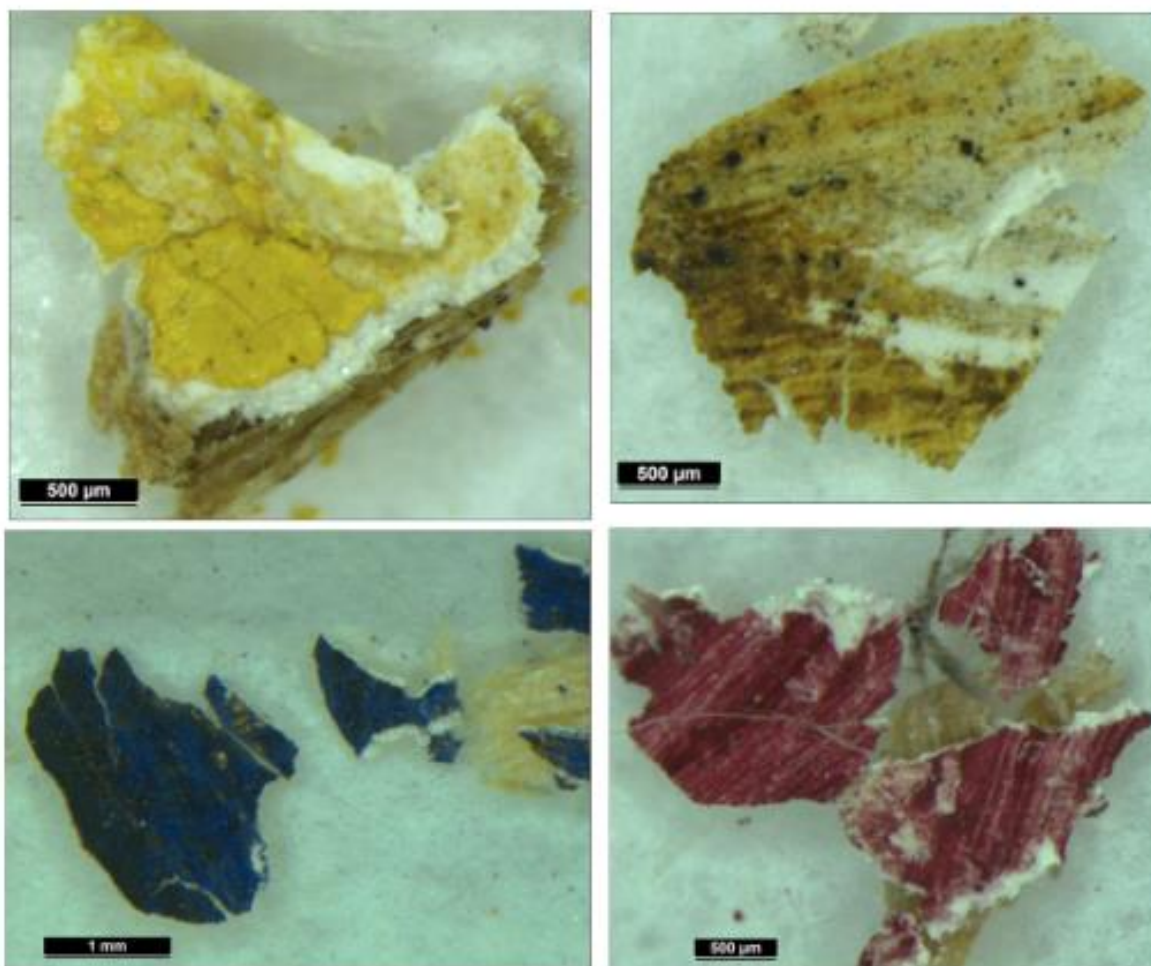

Skulptūros pagrindas yra mediena, kuri padengta plonu baltos spalvos grunto sluoksniu. Tarp medienos ir grunto sluoksnio nėra išskirtas akivaizdus klijų (įklijinimo) sluoksnis. Grunto sudėtyje nustatyta kreida; grunto rišamoji medžiaga polivynilactetatinio (PVA) polimero pagrindu. Grunto IR spektras pateiktas 1 paveiksle.

Skulptūra dažyta ypač plonu dažų sluoksniu, vietomis persimato baltas gruntas. Apsauginės lako dangos nenustatyta. Geltonų dažų, nuo aureolės, rišamoji yra aliejinė kazeininė tempera. Rudų dažų, nuo avalynės, ir raudonų dažų, nuo rūbo klostės, rišamoji yra aliejus; mėlyni dažai nuo virvelės galėtų būti priskirti guašui, nes jautrūs vandeniui. Dažų paviršiaus nuotraukos, gautos fotografuojant per mikroskopą, pateiktos 2 paveiksle.

Pav. 1 Grunto, kreidos ir polivynilacetatinės emulsijos IR spektrai

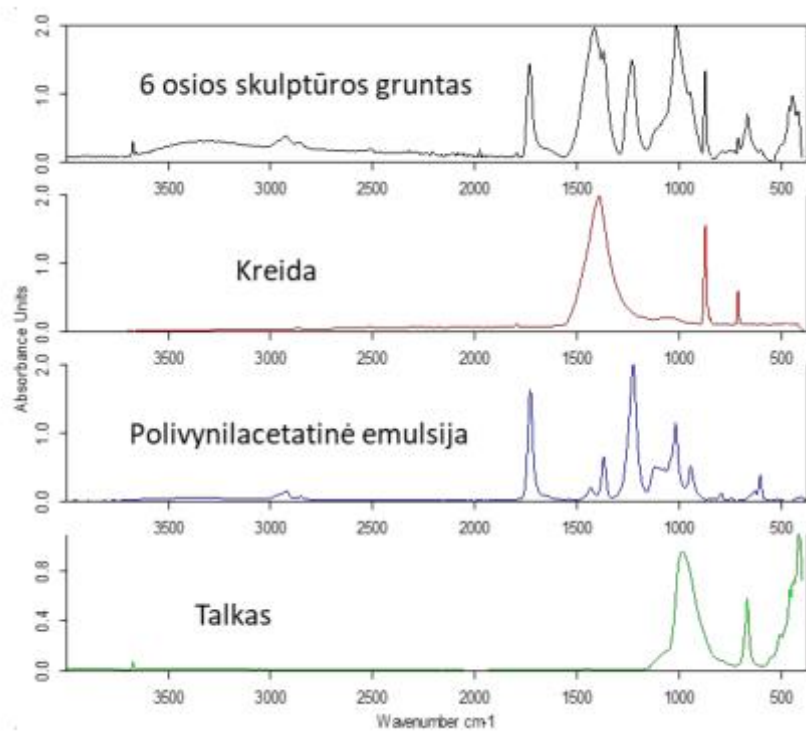
2 pav. Dažų mėginių vaizdai fotografuoti mikroskopu

VI Kryžiaus kelio stotis. Rimas Idzelis Veronika nušluosto Viešpačiui Jėzui veidą. 1981 m. Medis, polichromija, 116,8 x 106,7 x 15,2 cm.

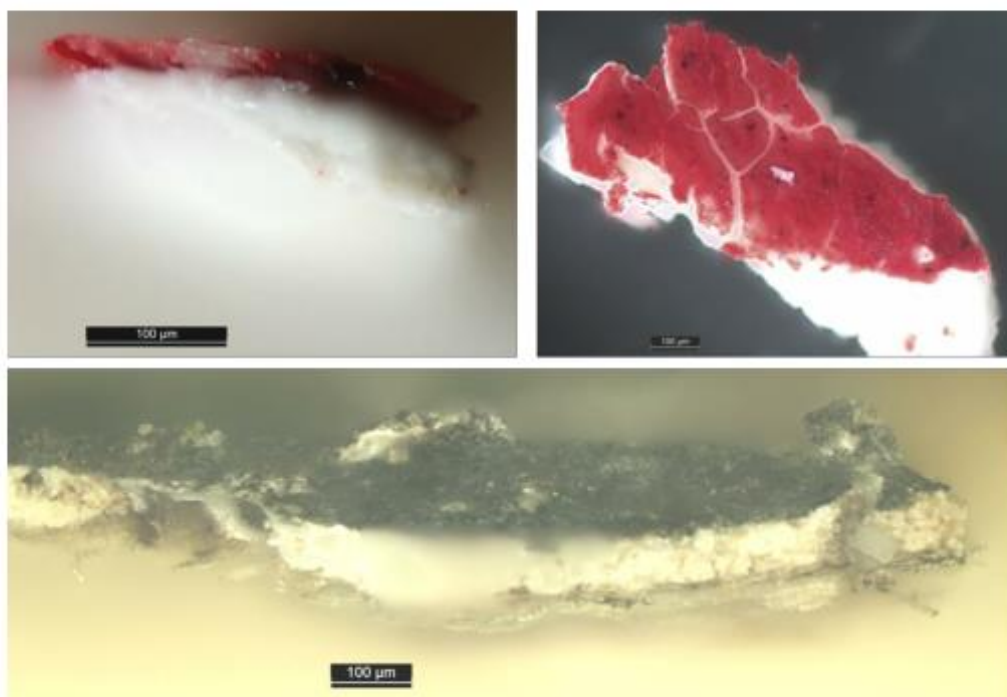

Skulptūros pagrindas yra mediena, kuri padengta plonu baltos spalvos grunto sluoksniu. Tarp medienos ir grunto sluoksnio nėra išskirtas akivaizdus klijų (įklijinimo) sluoksnis. Grunto sudėtyje nustatyta kreida su talko priedu; grunto rišamoji medžiaga polivynilactetatinio (PVA) polimero pagrindu. Grunto IR spektras pateiktas 3 paveiksle.

Skulptūra dažyta ypač plonu dažų sluoksniu. Apsauginės lako dangos nenustatyta. Raudonų dažų rišamoji yra mineralinis aliejus su priedais; rudų ir baltų dažų rišamosios sudėtyje nustatyta aliejinė kazeininė tempera. Raudonų ir rudų dažų paviršiaus ir skerspjūvio nuotraukos, gautos fotografuojant per mikroskopą, pateiktos 4 paveiksle.

Pav.3 Grunto, kreidos, talko ir polivynilacetatinės emulsijos IR spektrai

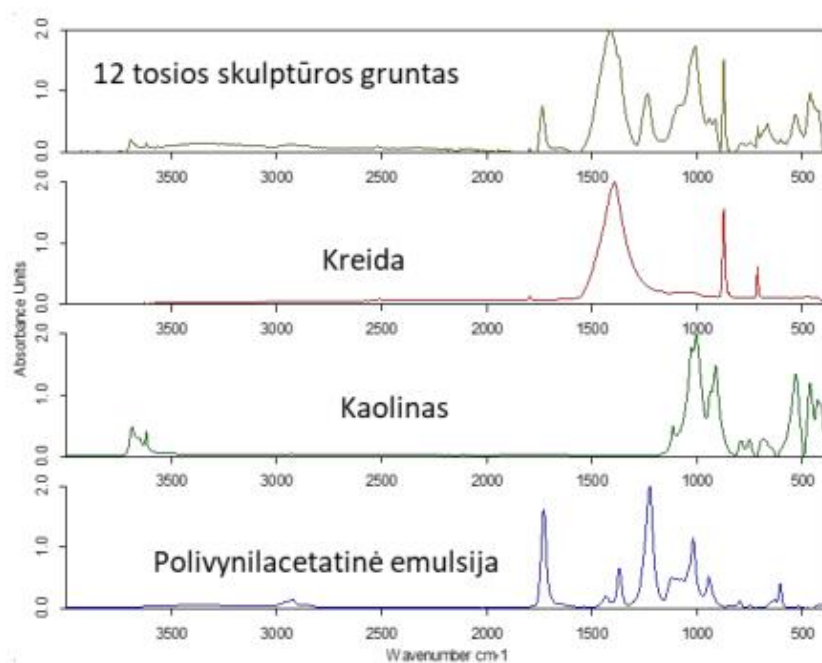
4 pav. Dažų mėginių vaizdai fotografuoti mikroskopu

XII Kryžiaus kelio stotis. Rimas Idzelis, Viešpats Jėzus miršta ant kryžiaus. 1981 – 1988 m. Medis, polichromija, 116,8 x 106,7 x 15,2 cm.

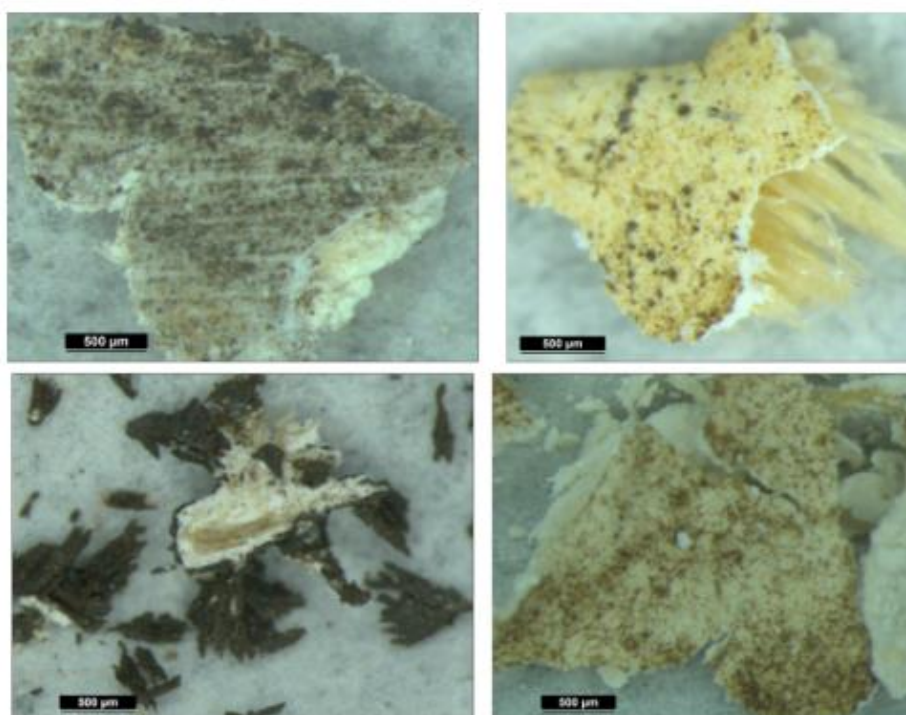

Skulptūros pagrindas yra mediena, kuri padengta plonu baltos spalvos grunto sluoksniu. Tarp medienos ir grunto sluoksnio nėra išskirtas akivaizdus klijų (įklijinimo) sluoksnis. Grunto sudėtyje nustatyta kreida, kaolinas; grunto rišamoji medžiaga polivynilacetatinio (PVA) polimero pagrindu. Grunto IR spektras pateiktas 5 paveiksle. Grunto masė dalinai tirpsta etilo spirite dėl grunto PVA rišamosios, bet taip pat gruntas bringsta vandenyje dėl grunte esančio kaolino (t.y. molis, kuris pasižymi savybe įgerti net iki 70 % vandens, dėl to padidėja jo tūris).

Skulptūra dažyta ypač plonu dažų sluoksniu, vietomis persimato baltas gruntas. Apsauginės lako dangos nenustatyta. Iš trijų tirtų dažų tik viename mėginyje – rusvuose dažuose – pavyko nustatyti aliejų ir kazeiną; tai leidžia manyti, kad dažų rišamoji aliejinė kazeininė tempera.

Pav.5 Grunto, kreidos, kaolino ir polivynilacetatinės emulsijos IR spektrai

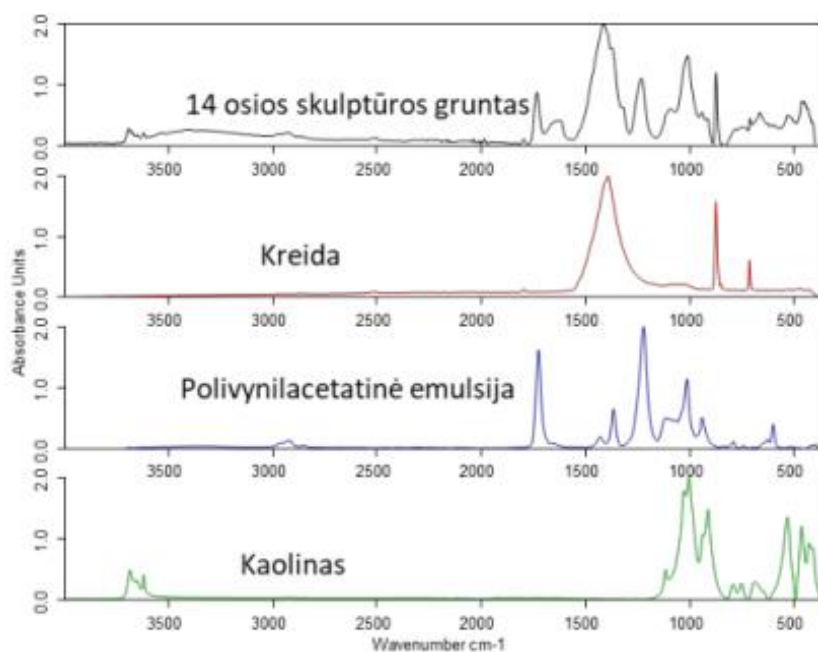

6 pav. Dažų mėginių vaizdai fotografuoti mikroskopu

XIV Kryžiaus kelio stotis. Rimas Idzelis Viešpatį Jėzų laidoja. 1981 – 1988 m. Medis, olichromija, 116,8 x 106,7 x 15,2 cm.

Skulptūros pagrindas yra mediena, kuri padengta plonu baltos spalvos grunto sluoksniu. Tarp medienos ir grunto sluoksnio nėra išskirtas akivaizdus klijų (įklijinimo) sluoksnis. Grunto sudėtyje nustatyta kreida, kaolinas; grunto rišamoji medžiaga polivynilactetatinio (PVA) polimero pagrindu. Grunto IR spektras pateiktas 7 paveiksle. Grunto masė dalinai tirpsta etilo spirite dėl grunto PVA rišamosios, bet taip pat gruntas bringsta vandenyje dėl grunte esančio kaolino (t.y. molis, kuris pasižymi savybe įgerti net iki 70 % vandens, dėl to padidėja jo tūris). Skulptūra dažyta ypač plonu dažų sluoksniu, vietomis persimato baltas gruntas. Apsauginės lako dangos nenustatyta. Rudoose dažuose nustatytas aliejus ir kazeinas; tai leidžia manyti, kad dažų rišamoji aliejinė kazeininė tempera.

Pav.7 Grunto, kreidos, kaolino ir polivinilacetatinės emulsijos IR spektrai

Apibendrinimas:

1. Polichrominių skulptūrų pagrindas yra medinis, gruntuotas plonu baltos spalvos gruntu, kurio rišamoji visais keturiais atvejais yra polivinilacetatinė dispersija (PVA). Grunto užpildas yra kreida, tačiau kiek skiriasi jos švarumas, nes nustatytas talko ir kaolino priemaišos.
2. Skulptūros dažytos ypač plonu dažų sluoksniu, vietomis persimato baltas gruntas. Polichromijai naudoti aliejiniai ir /ar aliejiniai-kazeininiai dažai.
3. Apsauginės lako dangos nenustatyta.

TECHNOLOGINIAI CHEMINIAI TYRIMAI

CHEMINIŲ TYRIMŲ LAPAS

2020 m. sausio 20 d.

Tyrimus atliko: restauravimo technologė dr. J. Bagdzevičienė

Pavadinimas XIII Kryžiaus kelio stotis *Jėzus nuimamas nuo kryžiaus*, mediena, drožyba, polichromija 106x84x10 cm

Autorius Rimas Idzelis

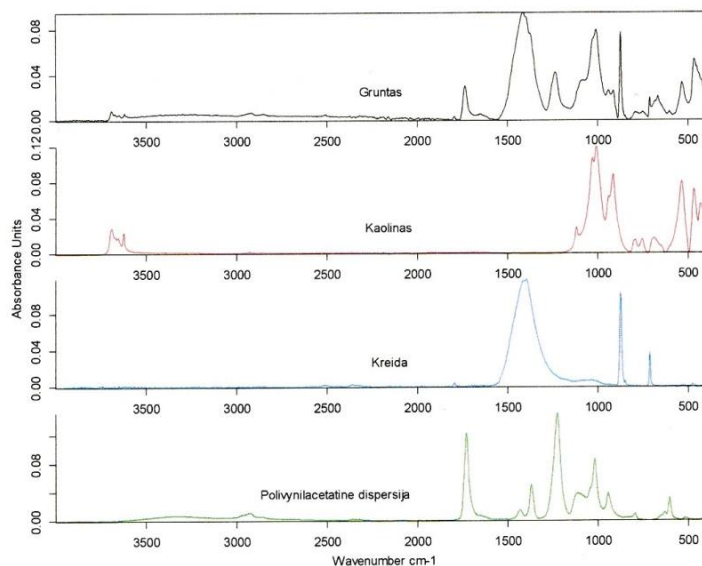
Sukūrimo laikas 1982-1988

Savininkas Anykščių Šv. Apaštalo evangelisto Mato bažnyčia

Atlikti tyrimai: grunto bei dažų mikrocheminė kokybinė analizė ir IR spektrinė analizė

Tyrimų rezultatai:

Skulptūros pagrindas yra mediena, kuri padengta plonu baltos spalvos grunto sluoksniu. Tarp medienos ir grunto sluoksnio nėra išskirtas akivaizdus klijų (įklijinimo) sluoksnis. Grunto sudėtyje nustatyta kreida, kaolinas; grunto rišamoji medžiaga polivynilacetatinio (PVA) polimero pagrindu. Grunto IR spektras pateiktas 1 paveiksle. Grunto masė dalinai tirpsta etilo spirite dėl grunto PVA rišamosios, bet taip pat gruntas bringsta vandenyje dėl grunte esančio kaolino (t.y. molis, kuris pasižymi savybe įgerti net iki 70 % vandens, dėl to padidėja jo tūris).

1 pav. Skulptūros grunto, kreidos, kaolino ir polivynilacetatinės dispersijos IR spektrai

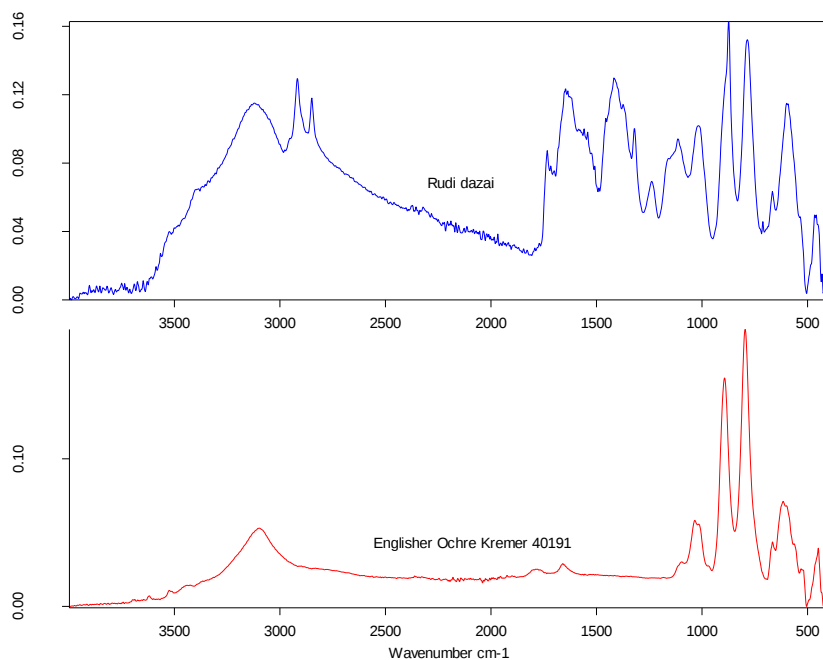
2 paveiksle skaičiais pažymėtos dažų mėginių paėmimo vietos; tokio paties mėginių žymėjimo (skliaustuose įrašant tikrai skaičius) laikytasi aprašant mikrocheminės kokybinės, stratigrafinės, infraraudonosios spektroskopijos (FTIR) analizės rezultatus.

2 pav. XIII Kryžiaus kelio stotis *Jėzus nuimamas nuo kryžiaus*, mediena, drožyba, polichromija
106 x 84 x 10 cm. Skaičiais pažymėtos dažų mėginių paėmimo vietos.

Skulptūros polichromijoje dominuoja gelsvai rusvi atspalviai, kurių intensyvumas skiriasi. Skulptūra dažyta ypač plonu dažų sluoksniu, vietomis persimato baltas gruntas. Apsauginės lako dangos nenustatyta. Iš keturių tirtų dažų mėginių tik viename mėginyje – rusvuose dažuose – mikrocheminės

kokybinės analizės būdu pavyko nustatyti aliejų. Visų kitų dažų mėginių rišamųjų nustatymas buvo nesėkmingas dėl ypač plono dažų sluoksnio. Rusvą dažų spalvą suteikia gamtinis žemės pigmentas (ochra) su gipso ir kaolino priemaišomis (pav. 3).

3 pav. Skulptūros rudų dažų (3) ir gamtinės ochros (Englischer Ochre Kremer 40191) IR spektrai.

**Kryžiaus kelio stotys (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.) iš Anykščių Šv. apaštalo evangelisto Mato
bažnyčios statinių komplekso (u. k. 32801), šventoriaus tvoros su vartais ir Kryžiaus kelio
koplytėlėmis (u. k. 32804)
DEFEKTINIS APRAŠYMAS**

Skulptūrinės kompoziciją sudaro trijų (devynios stotys) ir keturių (šešios stotys) figūrų grupės. Stočių reljefai mediniai, išdrožti iš liepos (vertinant vizualiai) medienos. Ruošiniai sudaryti iš tarpusavyje suklijuotų medienos dalių. Nevaizdinėse pusėse, siekiant, kad drožinių mediena mažiau skilinėtu, mediniai pagrindai išskaptuoti, suformuojant įgilinimus. Skulptūrinės kompozicijos vaizdinėse pusėse polichromuotos. Kai kur polichromuota dengiant lygia dangą, o kai kuriose vietose įtrinant dažus į medį medžiagos skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Nevaizdinėse pusėse medienos paviršius nedengtas.

**I Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus nuteisiamas mirti* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)
mediena, drožyba, polichromija, 103 x 85 x 15 cm**

6. I Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus nuteisiamas mirti*: a. vaizdinė pusė; b. nevaizdinė pusė

Skulptūrinėje kompozicijoje *Viešpats Jėzus nuteisiamas mirti* (il. 6) pavaizduotos trys figūros. Ruošinys sudarytas iš penkių tarpusavyje suklijuotų medienos dalių. Džiūstant medienai, tarp dalių Jėzaus aureolės srityje atsirado du plyšiai: 0,5 ir 0,3 cm pločio (il. 7). Kitose vietose – Poncijaus Pilato figūroje, kareivio galvos srityje bei virvės srityje – plyšiai siauresni, iki 0,2 cm pločio. Nevaizdinėje pusėje Jėzaus ir kareivio drabužių apačioje medienos įtrūkimai iki 0,3 cm pločio.

7. I Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus nuteisiamas mirti, fragmentas*

Drožinio mediena tvirta. Trūksta keleto drožybės fragmentų: nulūžusios dviejų Jėzaus erškėčių vainiko spyglių dalys. Gruntuota plono sluoksniu baltos spalvos gruntu. Reljefas polichromuotas modeliuojant keliais sluoksniais, apatinį dažų sluoksnį dengiant lesiruotėmis, įtrinant dažus į medį medžiagos skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Reljefas dekoruotas rudų, geltonų, melsvų atspalvių dažais. Dažų sluoksnis vidutinio storio, vientisas. Polichromija kai kur (ant kairiosios Jėzaus rankovės) atšokusi nuo medinio pagrindo, sutrūkinėjusi. Reljefo dešinėje, ant kareivio kairiosios rankos polichromija pažeista dėl mechaninio pažeidimo (nubraukta), nubyrojusi (il. 8). Pažeidimo vietoje polichromija atšokusi nuo medinio pagrindo.

8. I Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus nuteisiamas mirti, fragmentas*

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti. Vaizdinėje pusėje pastebimos pavienės smulkios tamsios dėmelės, galimai nuo mikrogybų. Yrausių ekskrementų dėmių. Nevaizdinėje pusėje gausu birių nešvarumų, voratinklių, vabzdžių išnarų.

Ankstesnių restauravimo žymių vizualiai nesimato.

II Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus paima nešti kryžių* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 100 x 84 x 12 cm

9. II Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus paima nešti kryžių*: a. vaizdinė pusė; b. nevaizdinė pusė

Skulptūrinėje kompozicijoje *Viešpats Jėzus paima nešti kryžių* (il. 7) pavaizduotos trys figūros. Ruošinys sudarytas iš šešių tarpusavyje sukljuotų medienos dalių.

Drožinio mediena tvirta. Trūksta drožybos fragmentų: nulūžusios keturios Jėzaus erškėčių vainiko spyglių dalys (il. 8). Šių drožybos fragmentų trūkumas vainike nėra aiškus, toks vaizdavimas gali būti ir autoriaus kūrybinis sprendimas, kadangi medienos paviršius papilkėjęs, nėra matyti aiškių lūžio žymių. Gruntuota plonu sluoksniu baltos spalvos gruntu. Reljefas polichromuotas modeliuojant keliais sluoksniais, apatinį dažų sluoksnį dengiant lesiruotėmis, įtrinant dažus į medį medžiagos skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Reljefas dekoruotas rudų, geltonų, raudonų, mėlynų, pilkų, baltų atspalvių dažais. Dažų sluoksnis vidutinio storio, vientisas.

10. II Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus paima nešti kryžių*, fragmentai

Yra smulkių polichromijos netekimų ant erškėčių vainiko.

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti. Vaizdinėje pusėje pastebimos smulkios tamsios dėmelės, galimai nuo mikrogybų, jų gausiau Jėzaus figūroje – ant drabužio, ant veido, kojų (il. 8). Nevaizdinėje pusėje gausu birių nešvarumų, voratinklių, vabzdžių išnarų.

Ankstesnių restauravimo žymių vizualiai nesimato.

III Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola po kryžiumi* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 93 x 76 x 11 cm

11. III Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola po kryžiumi*: a. vaizdinė pusė; b. nevaizdinė pusė

Skulptūrinę kompoziciją *Viešpats Jėzus parpuola po kryžiumi* sudaro trys figūros (il. 11). Ruošinys sudarytas iš septynių tarpusavyje sukljuotų medienos dalių.

Drožinio mediena tvirta. Figūros baltu galvos apdangalu, esančios dešinėje, galvos srityje – 8 ilgio ir 0,3 cm pločio medienos įtrūkimas (il. 12). Medienos ruošinių sukljavimų vietose medienai išdžiūvus, atsiradę plyšiai iki 0,2 cm pločio. Gruntuota plonu sluoksniu baltos spalvos gruntu. Reljefas polichromuotas modeliuojant keliais sluoksniais, apatinį dažų sluoksnį dengiant lesiruotėmis, įtrinant dažus į medį medžiagos skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Dažų sluoksnis vidutinio storio, vientisas.

12. III Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola po kryžiumi*, fragmentas

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti, yra pavienių musių ekskrementų dėmių. Nevaizdinėje pusėje gausu birių nešvarumų, voratinklių, vabzdžių išnarų. Vaizdinėje ir nevaizdinėje pusėse pastebimos pavienės tamsios dėmelės, galimai nuo mikrogybų.

Ankstesnių restauravimo žymių vizualiai nesimato.

IV Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus susitinka savo motiną* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 107 x 81 x 14 cm

13. IV Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus susitinka savo motiną*: a. vaizdinė pusė; b. nevaizdinė pusė

Skulptūrinėje kompozicijoje *Viešpats Jėzus susitinka savo motiną* (il. 13) pavaizduotos trys figūros. Ruošinys sudarytas iš trijų tarpusavyje suklijuotų medienos dalių.

Drožinio mediena tvirta. Nevaizdinėje pusėje Jėzaus drabužio apačioje Švč. Mergelės Marijos galvos srityje bei vaizdinėje pusėje Jėzaus aureolės viršuje medienos įtrūkimai iki 0,3 cm pločio (il. 14).

Trūksta keleto drožybos fragmentų: nulūžusios Jėzaus erškėčių vainiko spyglių dalys. Šių drožybos fragmentų trūkumas vainike nėra aiškus, toks vaizdavimas gali būti ir autoriaus kūrybinis sprendimas, kadangi medienos paviršius papilkėjęs, nėra matyti aiškių lūžio žymių. Gruntuota plonu sluoksniu baltos spalvos gruntu. Reljefas polichromuotas modeliuojant keliais sluoksniais, apatinį dažų sluoksnį dengiant lesiruotėmis, įtrinant dažus į medį medžiagos skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Reljefas dekoruotas rudų, geltonų, raudonų, žalios, pilkos, baltų atspalvių dažais. Dažų sluoksnis vidutinio storio, vientisas.

14. IV Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus susitinka savo motiną*, fragmentai

Polichromija vietomis atsokusi nuo pagrindo, kai kur nubyrėjusi (ant dešinėsios Jėzaus rankos). Šioje vietoje įkalta vinutė (il. 15).

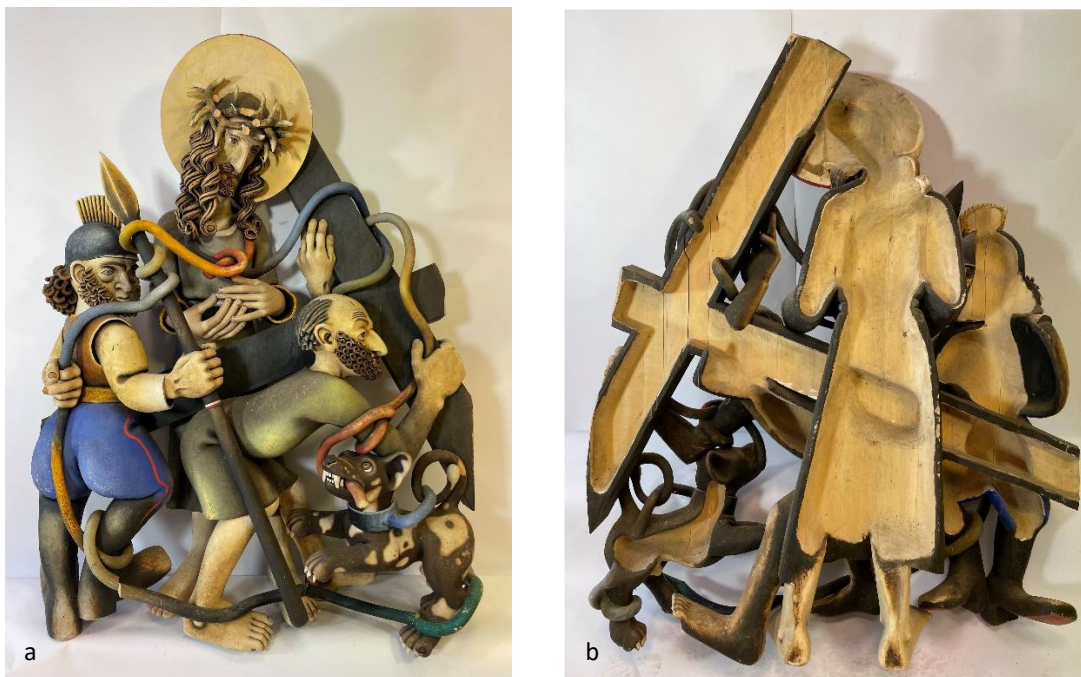

15. IV Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus susitinka savo motiną*, fragmentas

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti, yra pavienių musių ekskrementų dėmių. Nevaizdinėje pusėje gausu birių nešvarumų, voratinklių, vabzdžių išnarų. Ankstesnių restauravimo žymių vizualiai nesimato.

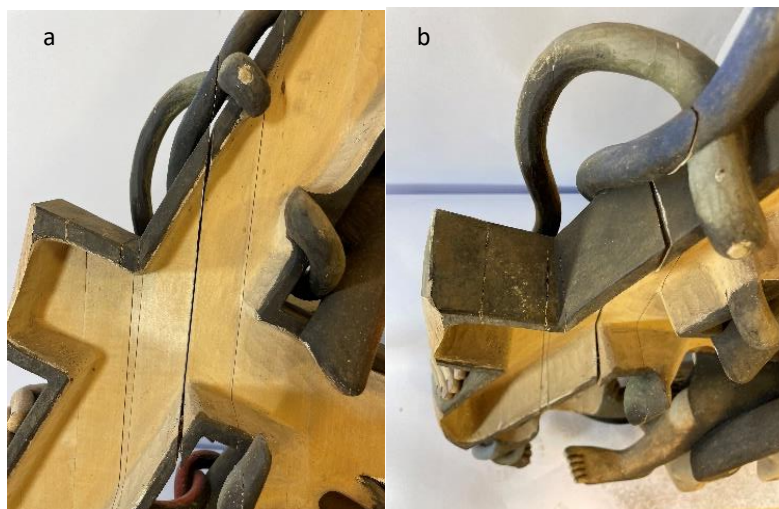
**V Kryžiaus kelio stotis *Simonas Kirenetis padeda Viešpačiui Jėzui nešti kryžių*
(Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)**

mediena, drožyba, polichromija, 110 x 88 x 15 cm

16. V Kryžiaus kelio stotis *Simonas Kirenetis padeda Viešpačiui Jėzui nešti kryžių* a. vaizdinė pusė; b. nevaizdinė pusė

Skulptūrinę kompoziciją *Simonas Kirenetis padeda Viešpačiui Jėzui nešti kryžių* sudaro trys žmonių figūros ir šuo (il. 16). Ruošinys sudarytas iš šešiolikos tarpusavyje sukljuotų medienos dalių. Figūros pavaizduotos apraizgytos virvės, kuri išdrožinėta sujungiant tarpusavyje keletą medienos dalių. Drožinio mediena tvirta. Medienos ruošinių sukljavimų vietose medienai išdžiūvus, atsiradę plyšiai iki 0,2 cm pločio. Ties kryžiaus kryžmų sujungimu didesnis plyšys iki 0,6 cm pločio (il. 17). Skulptūrinio reljefo apačioje sujungimų vietose virvės dalys atsiskyrusios (il. 18). Nulūžę ir pasimetę penki Jėzaus erškėčių

vainiko spyglių drožybos fragmentai (il. 19).

17. V Kryžiaus kelio stotis *Simonas Kirenetis padeda Viešpačiui Jėzui nešti kryžių*, a. fragmentas nevaizdinėje pusėje; b. tas pats fragmentas iš viršaus

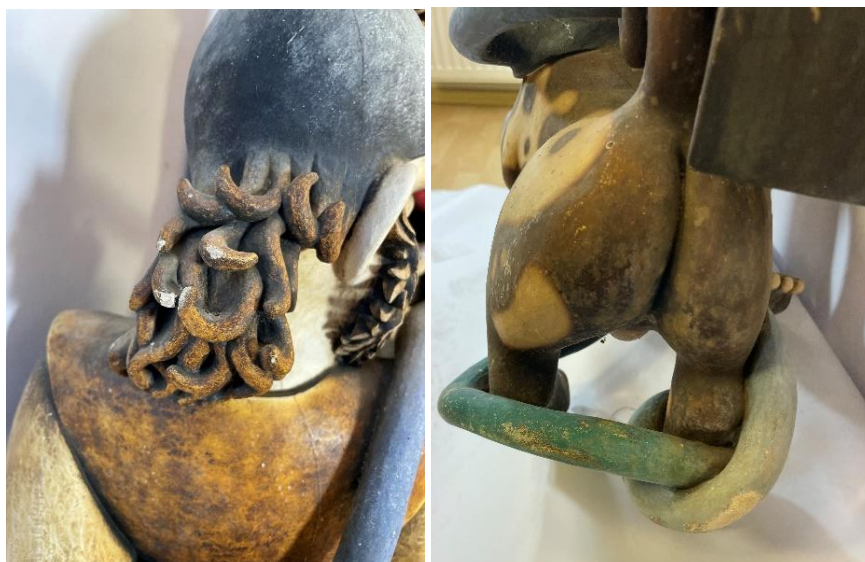

18. V Kryžiaus kelio stotis *Simonas Kirenietis padeda Viešpačiui Jėzui nešti kryžių*, fragmentai

19. V Kryžiaus kelio stotis *Simonas Kirenietis padeda Viešpačiui Jėzui nešti kryžių*, fragmentas

Gruntuota plonu sluoksniu baltos spalvos gruntu. Dažų sluoksnis vidutinio storio, vientisas. Polichromija kai kur atsokusi nuo pagrindo (reljefo kairėje pusėje, ant kareivio plaukų, virvės srityje šalia šuns) (il. 20).

20. V Kryžiaus kelio stotis *Simonas Kirenietis padeda Viešpačiui Jėzui nešti kryžių*, fragmentai

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti, yra musių ekskrementų dėmių, kalkinių dažų aptaškymų. Nevaizdinėje pusėje gausu birių nešvarumų, voratinklų, vabzdžių išnarų. Ankstesnių restauravimo žymių vizualiai nesimato.

VI Kryžiaus kelio stotis *Veronika nušluosto Viešpačiui Jėzui veidą* (Rimas Idzelis, 1981 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 110 x 94 x 12 cm

21. VI Kryžiaus kelio stotis *Veronika nušluosto Viešpačiui Jėzui veidą*: a. vaizdinė pusė; b. nevaizdinė pusė

Skulptūrinė kompozicija *Veronika nušluosto Viešpačiui Jėzui veidą* yra pirmoji Anykščių bažnyčios šventoriaus koplytėlėms Rimo Idzelio sukurta ir išdrožta Kryžiaus kelio stotis (il. 21). Nevaizdinėje pusėje išdrožinėta autoriaus signatūra su sukūrimo metais (il. 22). Drožinyje

pavaizduotos trys figūros ir drobulė su Jėzaus atvaizdu. Ruošinys sudarytas iš septynių tarpusavyje suklijuotų medienos dalių.

22. VI Kryžiaus kelio stotis *Veronika nušluosto Viešpačiui Jėzui veidą*, nevaizdinės pusės fragmentas su signatūra

Nevaizdinėje pusėje du medienos įtrūkimai iki 0,5 cm pločio. Medienos ruošinių suklijavimų vietose medienai išdžiūvus, atsirado plyšiai iki 0,2 cm pločio. Ties drobulės viduriu didesnis plyšys iki 0,6 cm pločio (il. 23). Vaizdinėje pusėje kairėje pusėje vaizduojamos figūros srityje du įtrūkimai dėl medienos augimo defektų.

23. VI Kryžiaus kelio stotis *Veronika nušluosto Viešpačiui Jėzui veidą*, fragmentas

Drožinio mediena didesnėje dalyje tvirta. Abiejuose drožinio šonuose mediena pažeista drėgmės, medienos paviršius patrūnijęs, suminkštėjęs, vietomis aptrupėjęs. Šiose vietose gausu entomologinių kenkėjų pažeidimų. Dešiniajame drožinio šone pažeistoje vietoje polichromija nubyrėjusi, pakilusi nuo medinio pagrindo (il. 24).

24. VI Kryžiaus kelio stotis *Veronika nušluosto Viešpačiui Jėzui veidą*, fragmentas, dešinysis šonas

Kairiajame drožinio šone panašus pažeidimas nuo drėgmės poveikio, polichromija vietomis nubyrėjusi, pakilusi nuo medinio pagrindo. Matomi paviršiaus patamsėjimai. Apačioje mediena pažeista entomologinių kenkėjų (il. 25).

25. VI Kryžiaus kelio stotis *Veronika nušluosto Viešpačiui Jėzui veidą*, fragmentas, kairysis šonas

Gruntuota plonu sluoksniu baltos spalvos gruntu. Reljefas polichromuotas modeliuojant keliais sluoksniais, apatinį dažų sluoksnį dengiant lesiruotėmis, įtrinant dažus į medį medžiagos skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Reljefas dekoruotas rudų, gelsvų, intensyvios raudonos, baltų atspalvių dažais. Dažų sluoksnis vidutinio storio, vientisas.

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti, yra pavienių musių ekskrementų dėmių. Nevaizdinėje pusėje gausu birių nešvarumų, voratinklių, vabzdžių išnarų.

Ankstesnių restauravimo žymių vizualiai nesimato.

VII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola antrąjį kartą* (Rimas Idzelis, 1984 (?) m.)

mediena, drožyba, polichromija, 104 x 84 x 12 cm

26. VII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola antrąjį kartą*: a. vaizdinė pusė; b. nevaizdinė pusė

Skulptūrinę kompoziciją *Viešpats Jėzus parpuola antrąjį kartą* (il. 26) sudaro trys žmonių figūros. Nugarinėje pusėje išraižyti sukūrimo metai (?) – (19)84 (il. 27).

27. VII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola antrąjį kartą*, nugarinės pusės fragmentas su sukūrimo metais

Ruošinys sudarytas iš šešių tarpusavyje suklijuotų medienos dalių. Medienai džiūstant kai kur tarp šių dalių susidarė plyšiai iki 0,1 cm pločio. Trūksta keleto Jėzaus erškėčių vainiko spyglių dalių. Šių drožybės fragmentų trūkumas vainike nėra aiškus, toks vaizdavimas gali būti ir autoriaus kūrybinis sprendimas, kadangi medienos paviršius papilkėjęs, nėra matyti aiškių lūžio žymių. Gruntuota plonu sluoksniu baltos spalvos gruntu. Reljefas polichromuotas modeliuojant keliais sluoksniais, apatinį dažų sluoksnį dengiant lesiruotėmis, įtrinant dažus į medį medžiagos skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Reljefas dekoruotas rudų, geltonų, baltų atspalvių dažais. Dažų sluoksnis vidutinio storio, vientisas.

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti, yra pavienių musių ekskrementų dėmių. Nevaizdinėje pusėje gausu birių nešvarumų, voratinklų, vabzdžių išnarų.

Drožinys anksčiau restauruotas (atnaujintas) paties autoriaus.

VIII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus ramina verkiančias moteris*

(Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 104 x 83 x 13,5 cm

28. VIII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus ramina verkiančias moteris*: a. vaizdinė pusė; b. nevaizdinė pusė

Skulptūrinę kompoziciją Viešpats Jėzus parpuola antrąją kartą (il. 28) sudaro keturios žmonių figūros. Ruošinys sudarytas iš šešių tarpusavyje suklijuotų medienos dalių. Medienai džiūstant kai kur tarp šių dalių susidarė plyšiai iki 0,3 cm pločio. Trūksta keleto Jėzaus erškėčių vainiko spyglių dalių. Šių drožybės

fragmentų trūkumas vainike nėra aiškus, toks vaizdavimas gali būti ir autoriaus kūrybinis sprendimas, kadangi medienos paviršius papilkėjęs, nėra matyti aiškių lūžio žymių. Gruntuota plono sluoksniu baltos spalvos gruntu. Reljefas polichromuotas modeliuojant keliais sluoksniais, apatinį dažų sluoksnį dengiant lesiruotėmis, įtrinant dažus į medį medžiagos skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Reljefas dekoruotas rudų, geltonų, baltų atspalvių dažais. Dažų sluoksnis vidutinio storio, vientisas.

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti, yra pavienių mūsų ekskrementų dėmių. Nevaizdinėje pusėje gausu birių nešvarumų, voratinklių, vabzdžių išnarų.

Drožinys anksčiau restauruotas (atnaujintas) paties autoriaus.

IX Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola trečią kartą* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 101 x 84 x 14 cm

29. IX Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola trečią kartą*: a. vaizdinė pusė; b. nevaizdinė pusė

Skulptūrinę kompoziciją *Viešpats Jėzus parpuola antrąją kartą* (il. 29) sudaro trys žmonių figūros. Ruošinys sudarytas iš keturių tarpusavyje suklijuotų medienos dalių. Medienai džiūstant kai kur tarp šių dalių susidarė plyšiai iki 0,3 cm pločio. Trūksta Jėzaus erškėčių vainiko spyglių dalių. Šių drožybos fragmentų trūkumas vainike nėra aiškus, toks vaizdavimas gali būti ir autoriaus kūrybinis sprendimas, kadangi medienos paviršius papilkėjęs, nėra matyti aiškių lūžio žymių. Gruntuota plonu sluoksniu baltos spalvos gruntu. Reljefas polichromuotas modeliuojant keliais sluoksniais, apatinį dažų sluoksnį dengiant lesiruotėmis, įtrinant dažus į medį medžiagos skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Reljefas dekoruotas rudų, geltonų, raudonų, žalių, baltų atspalvių dažais. Dažų sluoksnis vidutinio storio, vientisas.

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti, yra pavienių musių ekskrementų dėmių, kalkinių dažų aptaškymų. Vaizdinėje pusėje pastebimos smulkios tamsios dėmelės, galimai nuo mikrogybų. Nevaizdinėje pusėje gausu birių nešvarumų, voratinklių, vabzdžių išnarų.

Drožinys anksčiau restauruotas (atnaujintas) paties autoriaus.

X Kryžiaus kelio stotis *Viešpačiui Jėzui nuplėšia drabužius* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 98 x 82 x 14 cm

30. X Kryžiaus kelio stotis *Viešpačiui Jėzui nuplėšia drabužius*: a. vaizdinė pusė; b. nevaizdinė pusė

Skulptūrinę kompoziciją Viešpats Jėzus parpuola antrąjį kartą (il. 30) sudaro trys žmonių figūros. Ruošinys sudarytas iš keturių tarpusavyje suklijuotų medienos dalių. Nevaizdinėje pusėje yra keletas medienos įtrūkimų iki 0,2 cm pločio (il. 31).

31. X Kryžiaus kelio stotis *Viešpačiui Jėzui nuplėšia drabužius*, nevaizdinės pusės fragmentas

Gruntuota plonu sluoksniu baltos spalvos gruntu. Reljefas polichromuotas modeliuojant keliais sluoksniais, apatinį dažų sluoksnį dengiant lesiruotėmis, įtrinant dažus į medį medžiagos skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Reljefas dekoruotas rudų, geltonų, raudonų, mėlynų, baltų atspalvių dažais. Dažų sluoksnis vidutinio storio, vientisas.

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti, yra pavienių mūsų ekskrementų dėmių. Vaizdinėje pusėje pastebimos smulkios tamsios dėmelės, galimai nuo mikrogybų. Nevaizdinėje pusėje gausu birių nešvarumų, voratinklų, vabzdžių išnarų.

Drožinys anksčiau restauruotas (atnaujintas) paties autoriaus.

XI Kryžiaus kelio stotis *Viešpatį kala prie kryžiaus* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 97 x 78 x 15 cm

32. XI Kryžiaus kelio stotis *Viešpatį kala prie kryžiaus*: a. vaizdinė pusė; b. nevaizdinė pusė

Skulptūrinę kompoziciją *Viešpatį kala prie kryžiaus* (il. 32) sudaro trys žmonių figūros. Ruošinys sudarytas iš keturių tarpusavyje suklijuotų medienos dalių.

Gruntuota plonu sluoksniu baltos spalvos gruntu. Reljefas polichromuotas modeliuojant keliais sluoksniais, apatinį dažų sluoksnį dengiant lesiruotėmis, įtrinant dažus į medį medžiagos skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Reljefas dekoruotas rudų, geltonų, raudonų, baltų, pilkšvų atspalvių dažais. Dažų sluoksnis vidutinio storio, vientisas.

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti, yra pavienių mūsų ekskrementų dėmių. Nevaizdinėje pusėje gausu birių nešvarumų, voratinklių, vabzdžių išnarų.

Drožinys anksčiau restauruotas (atnaujintas) paties autoriaus.

XII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus miršta ant kryžiaus* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 98 x 74 x 14 cm

33. XII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus miršta ant kryžiaus*: a. vaizdinė pusė; b. nevaizdinė pusė

Skulptūrinę kompoziciją *Viešpats Jėzus miršta ant kryžiaus* (il. 33) sudaro keturios žmonių figūros. Ruošinys sudarytas iš dviejų tarpusavyje sukljuotų medienos dalių.

Gruntuota plonu sluoksniu baltos spalvos gruntu. Reljefas polichromuotas modeliuojant keliais sluoksniais, apatinį dažų sluoksnį dengiant lesiruotėmis, įtrinant dažus į medį medžiagos skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Reljefas dekoruotas rudų, melsvų, baltų atspalvių dažais. Dažų sluoksnis vidutinio storio, vientisas.

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti, yra pavienių musių ekskrementų dėmių. Nevaizdinėje pusėje gausu birių nešvarumų, voratinklų, vabzdžių išnarų.

Drožinys anksčiau restauruotas (atnaujintas) paties autoriaus.

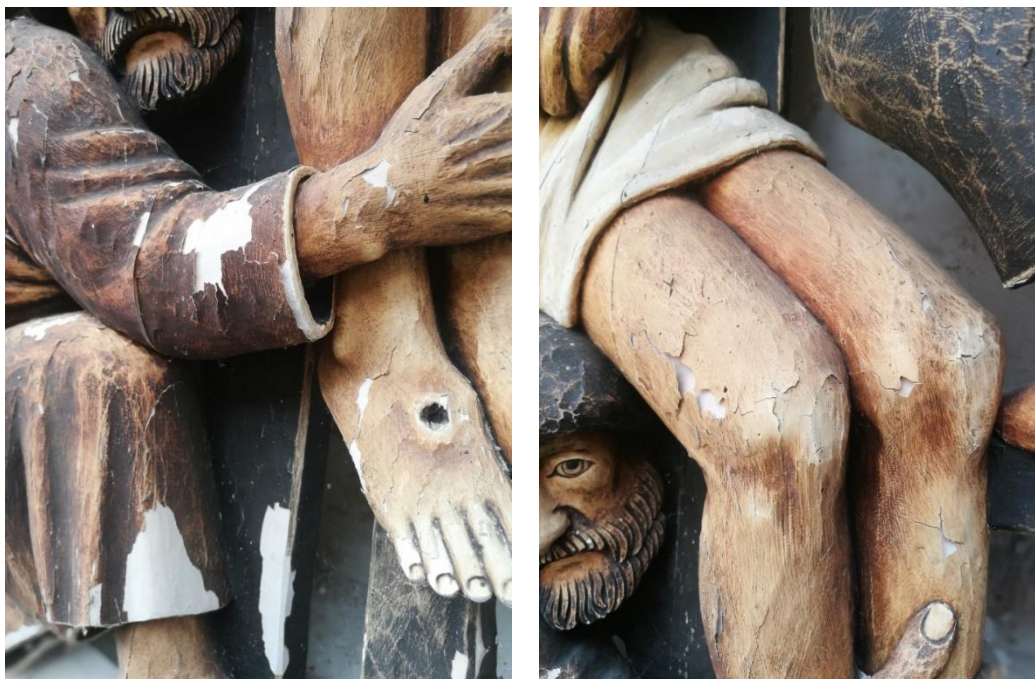
XIII Kryžiaus kelio stotis *Viešpatį Jėzų nuima nuo kryžiaus* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 106 x 84 x 10 cm

34. XIII Kryžiaus kelio stotis *Viešpatį Jėzų nuima nuo kryžiaus*: a. vaizdinė pusė; b. nevaizdinė pusė

Skulptūrinę kompoziciją *Viešpatį Jėzų nuima nuo kryžiaus* sudaro keturios figūros (il. 34). Ruošinys sudarytas iš keturių tarpusavyje suklijuotų medienos dalių. Nugarinėje pusėje viršuje pritvirtinta viela drožinio pakabinimui koplytėlėje.

35. II Kryžiaus kelio stotis *Viešpatį Jėzų nuima nuo kryžiaus*, fragmentai. Smarkiai pakilusi, sutrūkinėjusi, atšokusi nuo medinio pagrindo polichromija

Gruntuota plonu sluoksniu baltos spalvos gruntu. Reljefas polichromuotas modeliuojant keliais sluoksniais, apatinį dažų sluoksnį dengiant lesiruotėmis, įtrinant dažus į medį medžiagos skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Reljefas dekoruotas rudų, rusvai gelsvų, baltų atspalvių dažais. Dažų sluoksnis vidutinio storio, vientisas.

Polichromija daugelyje vietų atšokusi nuo pagrindo, vietomis sutrūkinėjusi, smarkiai pakilusi, išsisluoksniavusi, labai trapi, kieta, kai kur nubyrėjusi. Polichromijos netekimų yra visame reljefo plote, didžiausi jų ant figūros, stovinčios ant kopėčių, drabužio rankovės, Kristaus kojų, priklausiusios figūros kepurės, drabužių, apavo ir ant kopėčių (il. 35).

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti. Nugarinėje pusėje gausu birių nešvarumų, voratinklių, vabzdžių išnarų.

Ankstesnių restauravimo žymių vizualiai nesimato.

XIV Kryžiaus kelio stotis *Viešpatį Jėzų laidoja* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 97 x 80 x 13 cm

36. XIV Kryžiaus kelio stotis *Viešpatį Jėzų laidoja*: a. vaizdinė pusė; b. nevaizdinė pusė

Skulptūrinę kompoziciją *Viešpatį Jėzų laidoja* sudaro keturios figūros (viena jų vaizduojama dalinai) (il. 36). Ruošinys sudarytas iš keturių tarpusavyje sukljuotų medienos dalių.

Gruntuota plono sluoksniu baltos spalvos gruntu. Reljefas polichromuotas modeliuojant keliais sluoksniais, apatinį dažų sluoksnį dengiant lesiruotėmis, įtrinant dažus į medį medžiagos

skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Reljefas dekoruotas rudų, rusvai gelsvų, baltų atspalvių dažais. Dažų sluoksnis vidutinio storio, vientisas.

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti, yra pavienių musių ekskrementų dėmių, kalkinių dažų aptaškymų. Vaizdinėje pusėje pastebimos smulkios tamsios dėmelės, galimai nuo mikrogrybų. Nevaizdinėje pusėje gausu birių nešvarumų, voratinklių, vabzdžių išnarų.

XV Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus prisikelia iš numirusių* (Rimas Idzelis, 1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 97 x 84 x 12 cm

37. XV Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus prisikelia iš numirusių*: a. vaizdinė pusė; b. nevaizdinė pusė

Skulptūrinę kompoziciją *Viešpats Jėzus prisikelia iš numirusių* sudaro keturios figūros (il. 37). Ruošinys sudarytas iš penkių tarpusavyje sukljuotų medienos dalių.

Gruntuota plonu sluoksniu baltos spalvos gruntu. Reljefas polichromuotas modeliuojant keliais sluoksniais, apatinį dažų sluoksnį dengiant lesiruotėmis, įtrinant dažus į medį medžiagos skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Reljefas dekoruotas rudų, rusvai gelsvų, raudonų, baltų atspalvių dažais. Dažų sluoksnis vidutinio storio, vientisas.

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti, yra pavienių musių ekskrementų dėmių, kalkinių dažų aptaškymų. Nevaizdinėje pusėje gausu birių nešvarumų, voratinklių, vabzdžių išnarų.

Kryžiaus kelio stočių koplytėlės

Metalinės grotos 113x87 cm

Koplyčių apsauginės grotos pagamintos iš juodo metalo kvadratinių, stačiakampių ir juostinių profilių. Vaizdinė pusė dekoruota kniedžių formos varžtais. Metalą plastika atlikta kalvišku būdu. Nugarinėje pusėje suvirinimo elektrodais siūlės. Nešlifotos. Grotų pakraščiuose 3 cm skersmens tvirtinimų angų žiedo formos apsaugos. Vizualiai apžiūrint pastebima, kad pagrindinis dėmesys buvo skirtas vaizdinei pusei. Dangos spalva - juoda. Viso grotų - 15 vienetų.

Geležies lydinio koplyčių apsauginės grotos nešvarios, pažeistos korozijos produktų. Juodos spalvos apsauginis dažų sluoksnis sutrūkinėjęs, vietomis pakeltas korozijos, kai kur susidarę pūslės. Vietomis ant paviršiaus susidaręs biopazaidos sluoksnis. Ant stiklo susidaro kondensatas, žiemą užšala.

Koplytėlių nišų vidaus tinko būklė

Bažnyčios šventoriaus tvoros koplytėlės sumūrytos iš raudonų plytų, vidinės nišos tinkuotos cementiniu skiediniu. Tinko būklė patenkinama, keletose nišų matomi tinko įtrūkimai, nedideli tinko aptrupėjimai, pelėsių žymės, yra nešvarumų, biologinių apnašų, kalkių balinimas papilkėjęs, vietomis pajuodęs. Vienos koplytėlės apatinis angokraštis neturi apskardinimo.

Koplytėlių tinkuotos nišos plotas – 1,79 m² x 15 vnt. – 26,85 m²

Nišos aukštis - 1,13 m

Nišos plotis apačioje – 0,87 m

Nišos gylis – 0,29 m

Bendras grotų ir koplytėlių vaizdas iki demontavimo iš angų

38. I stoties koplytėlė

39. II stoties koplytėlė

40. III stoties koplytėlė

41. IV stoties koplytėlė

42. V stoties koplytėlė

43. VI stoties koplytėlė

44. VII stoties koplytėlė

45. VIII stoties koplytėlė

46. IX stoties koplytėlė

47. X stoties koplytėlė

48. XI stoties koplytėlė

49. XII stoties koplytėlė

50. XIII stoties koplytėlė (laikinai uždengta fotokopija)

51. XIV stoties koplytėlė

52. XV stoties koplytėlė

53. Koplytėlės nišos detalė, sutūkinėjęs tinkas, nubyrėję dažai, korozijos pažeistos grotos

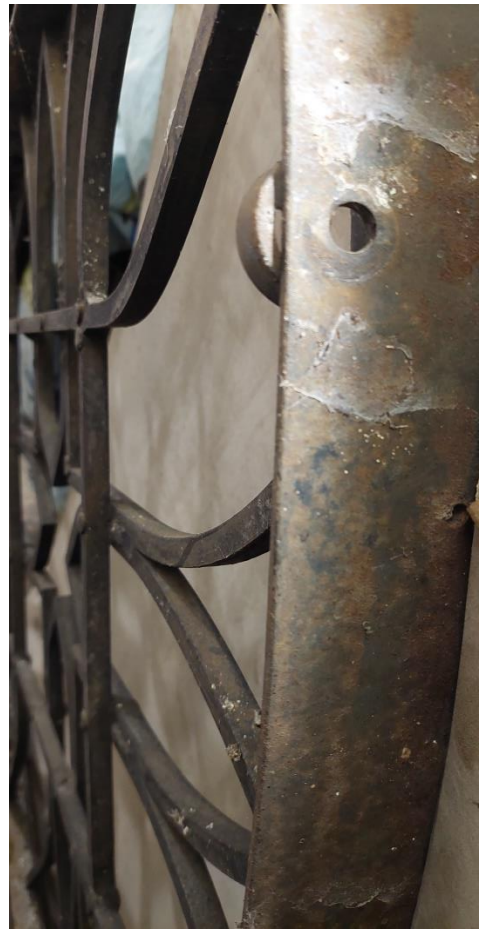
54. Koplytėlės nišos detalė, sutūkinėjęs tinkas, nubyrėję dažai, neapskardinta palangė

55. Koplytėlės nišos detalė, sutūkinėjęs tinkas, nubyrėję dažai, korozijos pažeistos grotos

56. – 63. I stoties demontuotų gročių detalizuotas nugarinės dalies būklės vaizdas. Matomas grubus suvirinimas, imituojančių kniedžių galvučių sriegis, korozija ir dangos likučiai

Kryžiaus kelio stočių iš Anykščių Šv. Apaštalo evangelisto Mato bažnyčios statinių komplekso (u. k. 32801) šventoriaus tvoros su vartais ir Kryžiaus kelio koplytėlėmis (u. k. 32804)

tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų

DEFEKTINIS AKTAS

I Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus nuteisiamas mirti* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 103 x 85 x 15 cm

Polichromuoto skulptūrinio reljefo vaizdinės pusės plotas – 181 dm²

Polichromuoto skulptūrinio reljefo nevaizdinės pusės plotas – 88,5 dm²

Bendras plotas – 271,5 dm²

Atšokusios, pakilusios polichromijos plotas - 25 cm²

Polichromijos netekimų plotas – 15 cm²

I Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus nuteisiamas mirti* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

konservavimo ir restauravimo darbai

1. Dezinfekavimas – 271,5 dm²
2. Paviršių valymas (sausai, nepažeidžiant polichrominio sluoksnio) – 181 dm²
3. Suirusios, atsisluoksniavusios polichromijos tvirtinimas – 2,5 dm²
4. Medienos paviršiaus valymas cheminiais metodais – 88,5 dm²
5. Medienos plyšių užtaisymas – 1,6 dm
6. Paviršiaus glaistymas: grunto atkūrimas polichromijos netekimų vietose – 15 cm²
7. Dažų sluoksnio valymas: polichromijos nešvarumų valymas – 181 dm²
8. Retušavimas – 1,5 dm²
9. Drožybos apdaila vaškuojant ir lakuojant – 2,715 m²
10. Restauruojamo objekto ataskaitos parengimas – 1 vnt.

II Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus paima nešti kryžių* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 100 x 84 x 12 cm

Polichromuoto skulptūrinio reljefo vaizdinės pusės plotas – 173,3 dm²

Polichromuoto skulptūrinio reljefo nevaizdinės pusės plotas – 86,55 dm²

Bendras plotas – 259,85 dm²

**II Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus paima nešti kryžių* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)
konservavimo ir restauravimo darbai**

1. Dezinfekavimas – **259,85 dm²**
2. Paviršių valymas (sausai, nepažeidžiant polichrominio sluoksnio) – **173,3 dm²**
3. Medienos paviršiaus valymas cheminiais metodais – **86,55 dm²**
4. Paviršiaus glaistymas: grunto atkūrimas polichromijos netekimų vietose – **8 cm²**
5. Dažų sluoksnio valymas: polichromijos nešvarumų valymas – **173,3 dm²**
6. Retušavimas – **0,8 dm²**
7. Drožybės apdaila vaškuojant ir lakuojant – **2,5985 m²**
8. Restauruojamo objekto ataskaitos parengimas – **1 vnt.**

**III Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola po kryžiumi* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)
mediena, drožyba, polichromija, 93 x 76 x 11 cm**

Polichromuoto skulptūrinio reljefo vaizdinės pusės plotas – 138 dm²

Polichromuoto skulptūrinio reljefo nevaizdinės pusės plotas – 69,25 dm²

Bendras plotas – 207,25 dm²

**III Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola po kryžiumi* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)
konservavimo ir restauravimo darbai**

1. Dezinfekavimas – **207,25 dm²**
2. Paviršių valymas (sausai, nepažeidžiant polichrominio sluoksnio) – **138 dm²**
3. Medienos paviršiaus valymas cheminiais metodais – **69,25 dm²**
4. Dažų sluoksnio valymas: polichromijos nešvarumų valymas – **138 dm²**
5. Medienos plyšio užtaisymas – 0,8 dm
6. Paviršiaus glaistymas: užtaisymo masės gruntavimas – **7 cm²**
7. Retušavimas – **0,8 dm²**
8. Drožybės apdaila vaškuojant ir lakuojant – **2,0725 m²**
9. Restauruojamo objekto ataskaitos parengimas – **1 vnt.**

IV Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus susitinka savo motiną* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 107 x 81 x 14 cm

Polichromuoto skulptūrinio reljefo vaizdinės pusės plotas – 160 dm²

Polichromuoto skulptūrinio reljefo nevaizdinės pusės plotas – 78,25 dm²

Bendras plotas – 238,25 dm²

IV Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus susitinka savo motiną* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

konservavimo ir restauravimo darbai

1. Dezinfekavimas – **238,25 dm²**
2. Paviršių valymas (sausai, nepažeidžiant polichrominio sluoksnio) – **160 dm²**
3. Vinies pašalinimas – **1 vnt.**
4. Medienos paviršiaus valymas cheminiais metodais – **78,25 dm²**
5. Medienos plyšių užtaisymas – **1,2 dm**
6. Paviršiaus glaistymas: grunto atkūrimas polichromijos netekimų vietose – **10 cm²**
7. Dažų sluoksnio valymas: polichromijos nešvarumų valymas – **160 dm²**
8. Retušavimas – **1 dm²**
9. Drožybos apdaila vaškuojant ir lakuojant – **2,3825 m²**
10. Restauruojamo objekto ataskaitos parengimas – **1 vnt.**

V Kryžiaus kelio stotis *Simonas Kirenietis padeda Viešpačiui Jėzui nešti kryžių*

(Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 110 x 88 x 15 cm

Polichromuoto skulptūrinio reljefo vaizdinės pusės plotas – 306,3 dm²

Polichromuoto skulptūrinio reljefo nevaizdinės pusės plotas – 146,5 dm²

Bendras plotas – 456,5 dm²

Atšokusios, pakilusios polichromijos plotas - 25 cm²

Polichromijos netekimų plotas – 15 cm²

V Kryžiaus kelio stotis *Simonas Kirenietis padeda Viešpačiui Jėzui nešti kryžių*

(Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

konservavimo ir restauravimo darbai

1. Dezinfekavimas – **456,5 dm²**
2. Paviršių valymas (sausai, nepažeidžiant polichrominio sluoksnio) – **306,3 dm²**

3. Atsipalaidavusių medinių dalių suklijavimas – **7,5 dm²**
4. Trūkstatų drožybės fragmentų išdrožimas ir priklijavimas – **7,5 dm²**
5. Medienos paviršiaus valymas cheminiais metodais – **146,5 dm²**
6. Paviršiaus glaistymas: grunto atkūrimas polichromijos netekimų vietose ir naujai išdrožtų fragmentų gruntavimas – **55 cm²**
7. Dažų sluoksnio valymas: polichromijos nešvarumų valymas – **306,3 dm²**
8. Retušavimas – **5,5 dm²**
9. Drožybės apdaila vaškuojant ir lakuojant – **306,3 dm²**
10. Restauruojamo objekto ataskaitos parengimas – **1 vnt.**

VI Kryžiaus kelio stotis *Veronika nušluosto Viešpačiui Jėzui veidą* (Rimas Idzelis, 1981 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 110 x 94 x 12 cm

Polichromuoto skulptūrinio reljefo vaizdinės pusės plotas – 246,2 dm²

Polichromuoto skulptūrinio reljefo nevaizdinės pusės plotas – 113,4 dm²

Bendras plotas – 359,6 dm²

Atšokusios, pakilusios polichromijos plotas - 60 cm²

Polichromijos netekimų plotas – 85 cm²

Patrūnijusios, suminkštėjusios medienos plotas – 120 cm²

VI Kryžiaus kelio stotis *Veronika nušluosto Viešpačiui Jėzui veidą* (Rimas Idzelis, 1981 m.)

konservavimo ir restauravimo darbai

1. Dezinfekavimas – **359,6 dm²**
2. Paviršių valymas (sausai, nepažeidžiant polichrominio sluoksnio) – **246,2 dm²**
3. Suirusios, atsisluoksniavusios polichromijos tvirtinimas – **60 cm²**
4. Medienos tvirtinimas – **12 dm²**
5. Medienos paviršiaus valymas cheminiais metodais – **113,4 dm²**
6. Paviršiaus glaistymas: grunto atkūrimas polichromijos netekimų vietose – **85 cm²**
7. Dažų sluoksnio valymas: polichromijos nešvarumų valymas – **246,2 dm²**
8. Retušavimas – **2,05 dm²**
9. Drožybės apdaila vaškuojant ir lakuojant – **2,462 m²**
10. Restauruojamo objekto ataskaitos parengimas – **1 vnt.**

VII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola antrąjį kartą* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 104 x 84 x 12 cm

Polichromuoto skulptūrinio reljefo vaizdinės pusės plotas – 167,1 dm²

Polichromuoto skulptūrinio reljefo nevaizdinės pusės plotas – 78,9 dm²

Bendras plotas – 246 dm²

**VII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola antrąjį kartą* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)
konservavimo ir restauravimo darbai**

1. Dezinfekavimas – **246 dm²**
2. Paviršių valymas (sausai, nepažeidžiant polichrominio sluoksnio) – **246 dm²**
3. Medienos paviršiaus valymas cheminiais metodais – **78,9 dm²**
4. Dažų sluoksnio valymas: polichromijos nešvarumų valymas – **167,1 dm²**
5. Medienos plyšių užtaisymas – **1,5 dm**
6. Drožybos apdaila vaškuojant ir lakuojant – **167,1 dm²**
7. Restauruojamo objekto ataskaitos parengimas – **1 vnt.**

**VIII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus ramina verkiančias moteris*
(Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)**

mediena, drožyba, polichromija, 104 x 83 x 13,5 cm

Polichromuoto skulptūrinio reljefo vaizdinės pusės plotas – 166,9 dm²

Polichromuoto skulptūrinio reljefo nevaizdinės pusės plotas – 76,2 dm²

Bendras plotas – 243,1 dm²

**VIII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus ramina verkiančias moteris*
(Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)
konservavimo ir restauravimo darbai**

1. Dezinfekavimas – **243,1 dm²**
2. Paviršių valymas (sausai, nepažeidžiant polichrominio sluoksnio) – **166,9 dm²**
3. Medienos paviršiaus valymas cheminiais metodais – **76,2 dm²**
4. Dažų sluoksnio valymas: polichromijos nešvarumų valymas – **166,9 dm²**
5. Drožybos apdaila vaškuojant ir lakuojant – **166,9 dm²**
6. Restauruojamo objekto ataskaitos parengimas – **1 vnt.**

IX Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola trečią kartą* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 101 x 84 x 14 cm

Polichromuoto skulptūrinio reljefo vaizdinės pusės plotas – 164,5 dm²

Polichromuoto skulptūrinio reljefo nevaizdinės pusės plotas – 78,65 dm²

Bendras plotas – 243,15 dm²

**IX Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola trečią kartą* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)
konservavimo ir restauravimo darbai**

1. Dezinfekavimas – **243,15 dm²**
2. Paviršių valymas (sausai, nepažeidžiant polichrominio sluoksnio) – **164,5 dm²**
3. Medienos paviršiaus valymas cheminiais metodais – **78,65 dm²**
4. Medienos plyšių užtaisymas – **1 dm**
5. Dažų sluoksnio valymas: polichromijos nešvarumų valymas – **164,5 dm²**
6. Drožybos apdaila vaškuojant ir lakuojant – **1,645 m²**
7. Restauruojamo objekto ataskaitos parengimas – **1 vnt.**

X Kryžiaus kelio stotis *Viešpačiui Jėzui nuplėšia drabužius* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 98 x 82 x 14 cm

Polichromuoto skulptūrinio reljefo vaizdinės pusės plotas – 151,3 dm²

Polichromuoto skulptūrinio reljefo nevaizdinės pusės plotas – 69,65 dm²

Bendras plotas – 220,95 dm²

**X Kryžiaus kelio stotis *Viešpačiui Jėzui nuplėšia drabužius* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)
konservavimo ir restauravimo darbai**

1. Dezinfekavimas – **220,95 dm²**
2. Paviršių valymas (sausai, nepažeidžiant polichrominio sluoksnio) – **151,3 dm²**
3. Medienos paviršiaus valymas cheminiais metodais – **69,65 dm²**
4. Dažų sluoksnio valymas: polichromijos nešvarumų valymas – **151,3 dm²**
5. Drožybos apdaila vaškuojant ir lakuojant – **1,513 m²**
6. Restauruojamo objekto ataskaitos parengimas – **1 vnt.**

XI Kryžiaus kelio stotis *Viešpatį kala prie kryžiaus* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 97 x 78 x 15 cm

Polichromuoto skulptūrinio reljefo vaizdinės pusės plotas – 171,5 dm²

Polichromuoto skulptūrinio reljefo nevaizdinės pusės plotas – 84,25 dm²

Bendras plotas – 255,75 dm²

**XI Kryžiaus kelio stotis *Viešpatį kala prie kryžiaus* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)
konservavimo ir restauravimo darbai**

1. Dezinfekavimas – **255,75 dm²**
2. Paviršių valymas (sausai, nepažeidžiant polichrominio sluoksnio) – **171,5 dm²**
3. Medienos paviršiaus valymas cheminiais metodais – **84,25 dm²**
4. Dažų sluoksnio valymas: polichromijos nešvarumų valymas – **171,5 dm²**
5. Drožybos apdaila vaškuojant ir lakuojant – **171,5 dm²**
6. Restauruojamo objekto ataskaitos parengimas – **1 vnt.**

XII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus miršta ant kryžiaus* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 98 x 74 x 14 cm

Polichromuoto skulptūrinio reljefo vaizdinės pusės plotas – 178,5 dm²

Polichromuoto skulptūrinio reljefo nevaizdinės pusės plotas – 83,1 dm²

Bendras plotas – 261,6 dm²

**XII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus miršta ant kryžiaus* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)
konservavimo ir restauravimo darbai**

1. Dezinfekavimas – **261,6 dm²**
2. Paviršių valymas (sausai, nepažeidžiant polichrominio sluoksnio) – **261,6 dm²**
3. Medienos paviršiaus valymas cheminiais metodais – **83,1 dm²**
4. Dažų sluoksnio valymas: polichromijos nešvarumų valymas – **178,5 dm²**
5. Drožybos apdaila vaškuojant ir lakuojant – **178,5 dm²**
6. Restauruojamo objekto ataskaitos parengimas – **1 vnt.**

XIII Kryžiaus kelio stotis *Viešpatį Jėzų nuima nuo kryžiaus* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 106 x 84 x 10 cm

Polichromuoto skulptūrinio reljefo vaizdinės pusės plotas – 159,5 dm²

Polichromuoto skulptūrinio reljefo nevaizdinės pusės plotas – 82,5 dm²

Bendras plotas – 242 dm²

Atšokusios, pakilusios polichromijos plotas – 59,75 dm²

Polichromijos netekimų plotas – 750 cm²

XIII Kryžiaus kelio stoties *Viešpatį Jėzų nuima nuo kryžiaus* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

konservavimo ir restauravimo darbai

1. Dezinfekavimas – **242 dm²**
2. Paviršių valymas (sausai, nepažeidžiant polichrominio sluoksnio) – **159,5 dm²**
3. Suirusios, atsisluoksniavusios polichromijos tvirtinimas – **59,75 dm²**
4. Medienos paviršiaus valymas cheminiais metodais – **82,5 dm²**
5. Paviršiaus glaistymas: grunto atkūrimas polichromijos netekimų vietose – **750 cm²**
6. Dažų sluoksnio valymas: polichromijos nešvarumų valymas – **159,5 dm²**
7. Drožybos apdaila vaškuojant ir lakuojant: gruntuočių vietų padengimas retušiniu laku – **7,5 dm²**
8. Retušavimas – **7,5 dm²**
9. Drožybos apdaila vaškuojant ir lakuojant – **159,5 dm²**
10. Restauruojamo objekto ataskaitos parengimas – **1 vnt.**

XIV Kryžiaus kelio stotis *Viešpatį Jėzų laidoja* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

mediena, drožyba, polichromija, 97 x 80 x 13 cm

Polichromuoto skulptūrinio reljefo vaizdinės pusės plotas – 147,5 dm²

Polichromuoto skulptūrinio reljefo nevaizdinės pusės plotas – 68,5 dm²

Bendras plotas – 216 dm²

XIV Kryžiaus kelio stotis *Viešpatį Jėzų laidoja* (Rimas Idzelis, 1981-1988 m.)

konservavimo ir restauravimo darbai

1. Dezinfekavimas – **216 dm²**
2. Paviršių valymas (sausai, nepažeidžiant polichrominio sluoksnio) – **147,5 dm²**

3. Medienos paviršiaus valymas cheminiais metodais – **68,5cm²**
4. Dažų sluoksnio valymas: polichromijos nešvarumų valymas – **147,5 dm²**
5. Drožybės apdaila vaškuojant ir lakuojant – **147,5 dm²**
6. Restauruojamo objekto ataskaitos parengimas – **1 vnt.**

XV Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus prisikelia iš numirusių* (Rimas Idzelis, 1988 m.)

mediena, drožba, polichromija, 97 x 84 x 12 cm

Polichromuoto skulptūrinio reljefo vaizdinės pusės plotas – 172,4 dm²

Polichromuoto skulptūrinio reljefo nevaizdinės pusės plotas – 68,5 dm²

Bendras plotas – 216 dm²

**XV Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus prisikelia iš numirusių* (Rimas Idzelis, 1988 m.)
konservavimo ir restauravimo darbai**

1. Dezinfekavimas – **216 dm²**
2. Paviršių valymas (sausai, nepažeidžiant polichrominio sluoksnio) – **172,4 dm²**
3. Medienos paviršiaus valymas cheminiais metodais – **68,5 dm²**
4. Dažų sluoksnio valymas: polichromijos nešvarumų valymas – **172,4 dm²**
5. Drožybės apdaila vaškuojant ir lakuojant – **172,4 dm²**
6. Restauruojamo objekto ataskaitos parengimas – **1 vnt.**

Metalinių grotų konservavimo ir restauravimo darbai

1. Grotų demontavimas – **0,3 t**
2. Gaminio azūrinio, ornamentuoto, reljefinio paviršių valymas, pašalinant užteršimus, dažų, lakų sluoksnius – **23,7 m²**
3. Sukietėjusių purvo ir pan. užteršimų, uždažymų sanauų pašalinimas iš azūrinio paviršiaus įdubimų, reljefų, ornamentų ir pan. sunkiai pasiekiamų vietų aštriais mediniais šmaikščiais – **23,7 dm²**
4. Metalinių paviršių gruntavimas ir dažymas – **23,7 m²**
5. Grotų sumontavimas – **0,3t**

Koplytėlių nišų vidaus tinko tvarkybos darbai

1. Mechaninis paviršiaus dažų valymas – **26,85 m²**
2. Paviršių dezinfekcija, antiseptikavimas purškimu – **26,85 m²**
3. Nišų tinko restauravimas – **26,85 m²**

4. Nuvalytų paviršių dažymas kalkėmis 3 kartus – $26,85\text{m}^2 \times 3$ - **80,55 m²**

2023 12 04

Polichromuoto medžio restauratorė ekspertė ir
pirmos kvalifikacinės kategorijos molbertinės tapybos restauratorė

Greta Žičkuvienė

Metalo dirbinių restauratorius ekspertas

Rimvydas Derkintis

Sienų tapybos restauratorė ekspertė

Indrė Valkiūnienė

**Kryžiaus kelio stočių (Rimas Idzelis, 1982-1988 m.)
iš Anykščių Šv. Apaštalo evangelisto Mato bažnyčios statinių komplekso (u. k. 32801)
šventoriaus tvoros su vartais ir Kryžiaus kelio koplytėlėmis (u. k. 32804)
tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų**

UŽDUOTIS

Istorinės žinios

Anykščių bažnyčios šventoriuje esančiose koplytėlėse 1981 – 1988 m. įrengtos Rimo Idzelio (1949-2013) sukurtos skulptūrinės Kryžiaus kelio stotys.

XX a. pradžioje šventorių juosiančioje tvoroje sumūrytos koplytėlės ilgą laiką prastovėjo tuščios. Pirmoji stotis – VI - oji Kryžiaus kelio sekoje - „Veronika nušluosto Viešpačiui Jėzui veidą“ buvo sukurta, 1981 m. Anykščių bažnyčios šventoriui buvo pasirinktas pranciškoniskasis keturiolikos Kryžiaus kelio stočių ciklas (nuo Piloto teismo iki Kristaus palaidojimo), kurį vainikavo nuo XX a. imta kurti ir XV - oji stotis „Viešpats Jėzus prisikelia iš numirusių“. Pastarąjį reljefą R. Idzelis baigė 1988 m. pavasarį. Skulptūriniai Kryžiaus kelio stočių reljefai patalpinti įstiklintose smailiaaarkių koplytėlių nišose, uždengtose skirtingos kompozicijos, prie kiekvienos skulptūrinės grupės priderintomis metalinėmis grotomis, kurias pagal R. Idzelio projektą nukalė meistras Stasys Jasiūnas ¹¹. Dvišlaičius koplytėlių stogelius vainikuoja vienodi metalo kryželiai. Stočių reljefai mediniai, polichromuoti. Kompozicijas sudaro trijų (devynios stotys) ir keturių (šešios stotys) figūrų grupės.

2009 m. įrašant stotis į kultūros vertybių registrą, konstatuota patenkinama kūrinių būklė. Daugumos skulptūrų dažai nubyrėję ar smarkiai atsilaupę, taigi būtina jas restauruoti.

Fizinė būklė

Medinės skulptūrinės kompozicijos

Kryžiaus kelios stotys išdrožtos iš liepos medienos. Kompozicijų ruošiniai suklijuoti iš 4 – 16 dalių, medienai džiūstant kai kuriuose kūriniuose tarp medienos dalių susidarė plyšiai. Nevaizdinėse pusėse mediniai pagrindai išskaptuoti, suformuojant įgilinimus, kad drožiniai mažiau skilinėtų. Kai kur yra medienos įtrūkimų. Daugumos drožinių mediena tvirta, išskyrus VI Kryžiaus kelio stotį *Veronika nušluosto Viešpačiui Jėzui veidą*. Patrūnijusiose šio kūrinio vietose medieną būtina tvirtinti.

Skulptūrinės kompozicijos modeliuotos ir polichromuotos vaizdinėje pusėje. Gruntuota plonu sluoksniu baltos spalvos gruntu. Grunto rišamoji medžiaga – polivinilacetatinė dispersija (PVA).

---

¹¹ Tarandaitė, Dalia. Kryžiaus kelio stotys. In: Anykščių Šv. Mato bažnyčia. Vadovas. / Parengė D. Tarandaitė, R. Bražėnaitė, S. Račkaitytė. Anykščiai: A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinis muziejus, 2009, p. 77

Polichromuota daugiausiai keliais sluoksniais, kai kur dengiant lygia danga, o kai kuriose vietose įtrinant dažus į medį medžiagos skiaute ir tokiu būdu išgaunant skirtingo intensyvumo tonus, paryškinant šešėlius drabužių klostėse. Polichromijai naudoti aliejiniai ir/ar aliejiniai-kazeininiai dažai. Nevaizdinėse pusėse drožinių paviršiai nedengti.

Polichromija daugelyje Kryžiaus kelio stočių neblogos būklės, vietomis lokaliai atšokusi nuo pagrindo, yra pavienių netekimų. Penkios Kryžiaus kelio stotys – VII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus parpuola antrąjį kartą*, VIII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus ramina verkiančias moteris*, X Kryžiaus kelio stotis *Viešpačiui Jėzui nuplėšia drabužius*, XI Kryžiaus kelio stotis *Viešpatį kala prie kryžiaus*, XII Kryžiaus kelio stotis *Viešpats Jėzus miršta ant kryžiaus* – iki 2013 m. buvo atnaujintos autoriaus, prieš atnaujinimą jų polichromijos būklė buvo kritinė.

Blogiausios būklės XIII Kryžiaus kelio stotis *Viešpatį Jėzų nuima nuo kryžiaus*. Šios skulptūrinės kompozicijos polichromija daugelyje vietų atšokusi nuo pagrindo, vietomis sutrūkinėjusi, smarkiai pakilusi, išsisluoksniavusi, labai trapi, kieta, kai kur nubyrėjusi. Polichromijos netekimų yra visame reljefo plote. Išmontuojant ir transportuojant šį kūrinį būtina atlikti pirminį (laikiną) polichromijos sutvirtinimą.

Polichromijos ir atviros medienos paviršiai nešvarūs, dulkėti, yrausių ekskrementų dėmių, kalkinių dažų aptaškymų, pastebimos tamsios pilkos spalvos dėmės, galimai nuo mikrogrybų. Nevaizdinėse pusėse gausu birių nešvarumų, voratinklų, vabzdžių išnarų.

Kryžiaus kelio stočių koplytėlių būklė

Koplyčių dvišlaičiai stogeliai itin prastos būklės. Gausu mechaninių pažeidimų- paviršiaus deformacijos, įvairių dydžių ir formų kiaurymės. Virš jų esantys kryželiai praradę stabilumą. Tvirtinimas atsilaisvinęs. Stogelių danga, su daugkartinių remontų įvairiomis priemonėmis žymėmis, nesandari ir silpnai atsilaisvinusi, skarda nebeatlieka savo funkcijos, todėl jina keistina autentiška technika atliktais naujais identiškos formos skardos lankstiniais. Darbų metu, tvarkant stogelius, permontuoti ir atnaujinti dažų dangą virš jų esantiems kryžiams. Dangų atnaujinimo metodiką taikyti tokią pačią kaip ir grotoms.

Metalinės grotos

Koplyčių apsauginės grotos pagamintos iš juodo metalo kvadratinų, stačiakampių ir juostinių profilių. Vaizdinė pusė dekoruota kniedžių formos varžtais. Metalu plastiką atlikta kalvišku būdu. Nugarinėje pusėje suvirinimo elektrodais siūlės. Nešlifotos. Grotų pakraščiuose 3 cm skersmens tvirtinimų angų žiedo formos apsaugos. Vizualiai apžiūrint pastebima, kad pagrindinis dėmesys buvo skirtas vaizdinei pusei. Dangos spalva- juoda. Viso grotų- 15 vienetų.

Geležies lydinio koplyčių apsauginės grotos nešvarios, pažeistos korozijos produktų. Juodos spalvos apsauginis dažų sluoksnis sutrūkinėjęs, vietomis pakeltas korozijos, kai kur susidarę pūslių. Vietomis ant paviršiaus susidarę biopazaidos sluoksnis. Ant stiklo susidaro kondensatas, žiemą užšala.

Koplytėlių nišų vidaus tinko būklė

Bažnyčios šventoriaus tvoros koplytėlės sumūrytos iš raudonų plytų, vidinės nišos tinkuotos cementiniu skiediniu. Tinko būklė patenkinama, keleteje nišų matomi tinko įtrūkimai, nedideli tinko aptrupėjimai, pelėsių žymės, yra nešvarumų, biologinių apnašų, kalkių balinimas papilkėjęs, vietomis pajuodęs. Vienos koplytėlės apatinis angokraštis neturi apskardinimo.

KONSERVAVIMO IR RESTAURAVIMO DARBŲ POBŪDIS IR EILIŠKUMAS:

1. Paruošiamieji darbai:

- 1.1. Prieš pradėdant darbus, paruošti polichromuotų skulptūrinių reljefų fotogrametrinius apmatavimus.
  - 1.2. Konservavimo ir restauravimo darbai turi būti atliekami perkėlus polichromuotus skulptūrinius reljefus į tinkamą darbo vietą.
  - 1.3. Prieš pradėdant restauravimo darbus skulptūriniai reljefai turi būti tinkamai nufotografuoti užfiksuojant esamą būklę bendru planu, bei defektuotas vietas lokaliai. Fotofiksacija turi būti vykdoma restauravimo darbų metu, bei baigus konservavimo – restauravimo darbus.
  - 1.4. Atlikti polichromijos tyrimus. Vizualių ir cheminių tyrimų pagrindu sudaryti polichrominio dekoro defektų aprašymą, nurodant sužalojimų, netekimų pobūdį, apimtį.
  - 1.5. Remiantis vizualiais ir cheminiais tyrimais, defektų aprašymu bei konservavimo ir restauravimo darbų užduotimi, paruošti konservavimo ir restauravimo darbų metodiką, tiksliai nurodant defektų ir netekčių priežastis, pobūdį ir apimtį, siekiant kartu maksimaliai išsaugoti autentiškumą. Nustatyti technologinių procesų eiliškumą, sudaryti darbams reikalingų medžiagų specifikaciją bei paskaičiuoti jų kiekius. Restauravimo darbų programą – metodiką pateikti Restauravimo tarybai svarstyti ir tvirtinti.
  - 1.6. Atliekant konservavimo ir restauravimo darbus, būtina papildomai tirti, esant reikalui papildyti restauravimo darbų programą, visus su išsaugojimu susijusius klausimus derinti su Restauravimo taryba.
  - 1.7. Baigus polichromuotų skulptūrinių reljefų restauravimo darbus paruošti konservavimo ir restauravimo darbų ataskaitą, elektroninę versiją pateikti Restauravimo tarybai.
- ### 2. Medinių skulptūrinių reljefų konservavimo ir restauravimo darbai:
- 2.1. Konservavimo ir restauravimo darbo etapų fotofiksacija.
  - 2.2. Pirminis polichromijos sutvirtinimas (*XIII Kryžiaus kelio stotis Viešpatį Jėzų nuima nuo kryžiaus*).
  - 2.3. Polichromuotų skulptūrinių reljefų išėmimas iš koplytėlių.
  - 2.4. Birių paviršiaus nešvarumų ir dulkių pašalinimas
  - 2.5. Užklijuoto mikalentinio popieriaus pašalinimas (*XIII Kryžiaus kelio stotis Viešpatį Jėzų nuima nuo kryžiaus*).

- 2.6. Dezinfekavimas.
  - 2.7. Polichromijos sutvirtinimas.
  - 2.8. Medienos sutvirtinimas.
  - 2.9. Atviros medienos paviršiaus nešvarumų pašalinimas.
  - 2.10. Trūkstančių drožybos fragmentų išdrožimas ir priklijavimas.
  - 2.11. Atsipalaidavusių medinio pagrindo dalių sukliajimas.
  - 2.12. Medienos plyšių užtaisymas.
  - 2.13. Naujai išdrožtų drožybos fragmentų arba polichromijos netekimų vietų medienos įklijinimas.
  - 2.14. Gruntavimas restauraciniu gruntu polichromijos netekimų vietose.
  - 2.15. Polichromijos paviršiaus nešvarumų šalinimas.
  - 2.16. Gruntuotų vietų retušavimas.
  - 2.17. Padengimas apsaugine danga.
  - 2.18. Polichromuotų skulptūrinių reljefų įmontavimas į pagamintus eksponavimui skirtus rėmus.
  - 2.19. Restauravimo dokumentacijos parengimas.
3. Koplytėlių metalinių detalių restauravimo darbai:
- 3.1. Demontuoti grotas iš angų
  - 3.2. Nuvalyti paviršiaus nešvarumus ir apsauginių dangų likučius
  - 3.3. Nuo visų paviršių pašalinti korozijos produktus
  - 3.4. Grotas ir tvirtinimo konstrukciją padengti apsaugine dekoratyvine danga
  - 3.5. Sumontuoti į buvusias vietas
  - 3.6. Stogelių apskardinimo atnaujinimas
4. Koplytėlių nišų vidaus tinko tvarkyba:
- 4.1. Antiseptikavimas
  - 4.2. Sausas mechaninis valymas
  - 4.3. Įtrūkimų ir ištrupėjimų užtaisymas
  - 4.4. Tinkuotų paviršių dažymas

Polichromuoto medžio restauratorė ekspertė ir

pirmos kvalifikacinės kategorijos molbertinės tapybos restauratorė

Greta Žičkuvienė

Metalinių dirbinių restauratorius ekspertas

Rimvydas Derkintis

Sienų tapybos restauratorė ekspertė

Indrė Valkiūnienė

Kryžiaus kelio stočių (Rimas Idzelis, 1982-1988 m.)
iš Anykščių Šv. Apaštalo evangelisto Mato bažnyčios statinių komplekso (u. k. 32801)
šventoriaus tvoros su vartais ir Kryžiaus kelio koplytėlėmis (u. k. 32804)
konservavimo ir restauravimo darbų
METODIKA

Remiantis atliktais cheminiais tyrimais, defektiniu aprašymu, konservavimo ir restauravimo darbų užduotimi restauravimui siūloma tokia darbų eiga:

1. Konservavimo ir restauravimo darbo etapų fotofiksacija.

Prieš pradėdant restauravimo darbus, nufotografuoti kūrinius bendru planu ir atskirai defektus. Darbo eigoje vykdyti fotofiksaciją restauravimo metu ir po restauravimo. Esant reikalui vykdyti papildomas procesų fotofiksacijas.

2. Pirminis polichromijos sutvirtinimas.

Prieš išimant blogos būklės XIII Kryžiaus kelio stotį *Viešpatį Jėzų nuima nuo kryžiaus* iš koplytėlės atlikti pirminį polichromijos sutvirtinimą. Labiausiai pažeistas skulptūrinio reljefo polichromijos vietas sutvirtinti naudojant mikalentinį popierių ir fiksatyvą *Cyclo-dodekan* (*Kremer Pigmente*, Vokietija) ir vaitspirito mišinį. Paruoštą šių tirpiklių mišinį išpurkšti ant mikalentiniu popieriumi padengtų pažeistų vietų, atsargiai paskirstyti minkštu teptuku.

3. Polichromuotų skulptūrinių reljefų išėmimas iš koplytelių.

Išmontuoti koplytėlėse esančias metalines groteles, išimti stiklus. Atsargiai išimti polichromuotus skulptūrinius reljefus iš koplytelių ir perkelti į tinkamą darbo vietą. Pervežant kūrinius tinkamai supakuoti.

4. Birių paviršiaus nešvarumų, dulkių pašalinimas.

Minkštu šepetėliu atsargiai braukiant pašalinti birius paviršiaus nešvarumus. Nevaizdinėje pusėje esančius nešvarumus pašalinti sutvirtinus polichromiją vaizdinėje pusėje.

5. Užklijuoto mikalentinio popieriaus pašalinimas.

Išgaravus fiksatyvui *Cyclo-dodekan* atsargiai nuimti mikalentinį popierių.

6. Dezinfekavimas.

Dezinfekuoti polichromuotų skulptūrinių reljefų paviršius išpurškiant 2 proc. *P3 Triquart* (ketvirtiniai amonio junginiai) tirpalu etilo alkoholio ir distiliuoto vandens mišinyje lygiomis dalimis.

7. Polichromijos sutvirtinimas.

Polichromiją tvirtinti akriline emulsija *Lascaux Medium for Consolidation* (gamintojas *Lascaux Colours & Restauro*). Tvirtinamą vietą pradžioje suvilgyti vaitspiritu tirpalo skvarbumui pagerinti. Emulsiją skiesti distiliuotu vandeniu santykiu 1 : 2 arba 1 : 1, priklausomai nuo tvirtinimo etapo (pirmame etape tvirtinti daugiau praskiesta emulsija). Tvirtinimo tirpalo perteklių iš karto pašalinti nuo paviršiaus. Procesą kartoti tol, kol polichromija sutvirtinama ir priklijuojama prie pagrindo.

8. Medienos sutvirtinimas.

Patrūnijusią medieną tvirtinti sotinant pirmą kartą 0,5 proc. *Klucel G* (hidroksipropilceliuliozės) tirpalu etilo alkoholio ir distiliuoto vandens mišinyje lygiomis dalimis. Antrą ir kitus kartus tvirtinti sotinant 1 proc. *Klucel G* (hidroksipropilceliuliozės) tirpalu etilo alkoholio ir distiliuoto vandens mišinyje lygiomis dalimis. Procesą kartoti tol, kol mediena sutvirtėja.

9. Atviros medienos paviršiaus nešvarumų pašalinimas.

Atviros medienos nešvarumus polichromijos netekimų vietose bei nevaizdinėje pusėje nuvalyti distiliuoto vandens ir etilo alkoholio mišiniu (1:1).

10. Trūkstatų drožybės fragmentų išdrožimas ir priklijavimas.

Trūkstatų drožybės fragmentus išdrožti iš liepos medienos. Išdrožtus drožybės fragmentus priklijuoti odos klėjais *Titebond Genuine Hide Glue* (gamintojas *Franklin International Inc.*, JAV).

11. Atsipalaidavusių medinių pagrindų dalių suklijavimas.

Atsipalaidavusias medinių pagrindų dalis suklijuoti odos klėjais *Titebond Genuine Hide Glue*.

12. Medienos plyšių užtaisymas.

Užtaisyti medienos plyšius įklijuojant liepos medienos intarpus odos klėjais *Titebond Genuine Hide Glue*. Smulkesnius plyšius užtaisyti mase, pagaminta iš odos klėjų ir medienos miltų.

13. Naujai išdrožtų drožybės fragmentų arba polichromijos netekimų vietų medienos įklijinimas.

Įklijinti medieną tose vietose, kur bus atkuriamas gruntas (naujai išdrožtų drožybės fragmentų paviršių arba polichromijos netekimų vietas). Įklijinimui naudoti 3 – 5 proc. odos klėjų tirpalą distiliuotame vandenyje, pašildytą iki 40 ° C temperatūros.

14. Gruntavimas restauraciniu gruntu polichromijos netekimų vietose.

Grunto ir dažų sluoksnių netektis užpildyti restauraciniu gruntu, pagamintu iš 10 proc. odos klėjų su antiseptiku *P3-Triquant*, sijotos kreidos *Calciumcarbonat Leicht* (*Kremer Pigmente*, Vokietija), kelių lašų linų aliejaus ir 5 proc. akrilinės emulsijos *Lascaux Medium for Consolidation*. Gruntą dengti plonais sluoksniais teptuku priauginant iki reikiamo aukščio. Grunto sluoksnį išlyginti šlifuojant smulkiu švitrinu popieriumi, perteklių nuvalyti distiliuotu vandeniu suvilgytais vatos tamponėliais.

15. Polichromijos paviršiaus nešvarumų šalinimas.

Polichromijos paviršiaus nešvarumus valyti distiliuotu vandeniu vatos tamponėliais. Esant reikalui naudoti emulsiją: etilo alkoholis, distiliuotas vanduo ir terpentinas, 1 : 3 : 6 ar kitus tirpiklių mišinius.

16. Gruntuotų vietų retušavimas.

Restauraciniu gruntu gruntuotas vietas padengti damaros laku terpentine, santykiu 1:4. Gruntuotas vietas retušuoti nuriebintais aliejiniais dažais, skiedžiant vaitspritu. Retušą atlikti pasirenkant dengimą vientisa danga ir *puantel* būdą.

17. Padengimas apsaugine danga.

Polichromuotų skulptūrinių reljefų paviršius padengti mikrokristalinio vaško danga – 3 proc. mikrokristalinio vaško *Cosmoloid H80* tirpalu vaitspirite.

18. Polichromuotų skulptūrinių reljefų įmontavimas į pagamintus eksponavimui skirtus rėmus.

Polichromuotus skulptūrinius reljefus įmontuoti į eksponavimui skirtus rėmus pastatant juos ant apatinės horizontalios rėmu plokštumos. Skulptūrinius reljefus papildomai pritvirtinti prie vertikalios rėmų plokštumos nevaizdinėje pusėje įmontavus kabinimo kilputes, pagamintas iš nerūdijančio plieno. Eksponavimo rėmai gaminami iš klijuotos medienos bei dažomi skulptūroms ir bažnyčios interjerui tinkančiomis spalvomis. Eksponavimui skirtų rėmu pasiūlymo brėžinys pateiktas programos psl. 76 (jis gali būti tobulinamas ir sukurtas kitoks). Siūlome išlaikyti koplytėlių nišų formą, stengiantis pagaminti rėmą taip, kad skulptūriniai reljefai būtų kuo geriau apžvelgiami.¹²

19. Restauravimo dokumentacijos parengimas.

Atlikus visus restauravimo darbus paruošiama konservavimo ir restauravimo darbų ataskaita. Elektroninė ataskaitos versija pateikiama Restauravimo tarybai.

Polichromuoto medžio restauratorė ekspertė ir
pirmos kvalifikacinės kategorijos molbertinės tapybos restauratorė

Greta Žičkuvienė

---

¹² Eksponavimo rėmai į restauravimo darbų kainą nėra įtraukti. Užsakovas šiuos gaminius užsako pagal gautus komercinius pasiūlymus.

Anykščių Šv. Apaštalo evangelisto Mato bažnyčios statinių komplekso (u. k. 32801)

šventoriaus tvoros su vartais ir Kryžiaus kelio koplytėlėmis (u. k. 32804)

Kryžiaus kelio koplytėlių metalinių grotų konservavimo ir restauravimo darbų

METODIKA

1. **Grotas demontuoti** naudojant įprastas šaltkalviškas priemones. Sukorodavusius tvirtinimo ankerius ir varžtus apdoroti mineralinių alyvų preparatais „Mos2“, „WD-40“ ir pan. Kompresais suminkštinti korozijos produktai turėtų atpalaiduoti varžtus. Jeigu nepavyks – varžtus nupjauti. Demontavimo metu patikrinti montavimo angose konstrukcijos būklę. Suabejojus stabilumu, imtis papildomų priemonių angokraščių sutvirtinimui.
2. **Paviršiaus nešvarumus ir dangų likučius nuvalyti** naudojant mechanines priemones. Mechaniniam valymui tinka metaliniai ir plastikiniai šepetėliai, metaliniai ir mediniai krapštukai, gracieriai. Jeigu yra galimybė, galima taikyti smėliasrovę, pasirenkant abrazyvo frakciją, nepažeidžiančią paviršių. Abrazyvo frakciją pasirinkti bandymų keliu, įvertinant poveikį paviršiui.
3. **Pašalinti nuo visų paviršių korozijos likučius ir jos židinius.** Ypač vietose, kur vystytis korozijai sąlygos ypač palankios (konstrukcijos jungčių, dekorų jungimo ir pan.). Korozijos suminkštinimui galima naudoti mineralinių alyvų kompresus (tinka paruošti naudojimui preparatai *Mos2*, *WD-40* ir pan.). Po korozijos šalinimo procesą paviršių nuriebinėti acetonu, etilo alkoholiu arba jų mišiniu ir apdoroti rūdžių modifikatoriumi. Galima rinktis – „*DINITROL RC800*“ organinis rūdžių modifikatorius (greitai veikiantis, betirpiklis rūdžių modifikatorius, kurio sudėtyje yra kopolimero latekso ir organinio kompleksinio modifikatoriaus (nėra nei rūgščių, nei švino. Gamintojas: EFTEC Aftermarket GmbH, Vokietija), „*BUVANOLI*“ (Latvija), rūdžių rišiklį su cinku ar be (Lietuva, Alytaus chemija) ir pan.. Svarbu efektyvus rezultatas. Preparatus naudoti laikantis naudojimo rekomendacijų. Laikytis darbo saugos taisyklių.
4. **Grotų paviršių nuriebalinti** acetonu ir padengti gruntu bei apsaugine dekoratyvine danga. Gruntas ir danga turi turėti suderinamumą. Taip pat turi būti skirti atšiaurioms lauko sąlygoms (temperatūrų šuoliams, drėgmei, atmosferos užterštumui ir pan.). Rekomenduotini dvikomponenčiai cinku prisotinti epoksidiniai gruntai su poliamidiniu kietikliu. Dengti prieš tai buvusią juodos spalvos danga.
5. **Sumontuojant demontuotas** grotas į paruoštas angas naudoti naujus arba sutvarkytus senus šankerus. Dar kartą pažeistas montavimo vietas padengti apsaugine danga.
Pastaba: Kadangi grotos pagamintos iš juodo metalo valcuotų profilių ir dengti juoda danga, technologinius tyrimus daryti netikslinga. Išvados neturi jokios įtakos metodikos sudarymui.

6. **Koplytėlių palangių ir stogelių apskardinimas.** Koplytėlių dvišlaičių stogelių danga keistina autentiška technika atliktais naujais identiškos formos skardos lankstiniais. Būtina apskardinti ir skardinimo neturinčią vienos koplytėlės palangę. Darbų metu, tvarkant stogelius, permontuoti ir atnaujinti dažų dangą virš jų esantiems kryžiams. Dangų atnaujinimo metodiką taikyti tokią pačią kaip ir grotoms.¹³

Metalo dirbinių restauratorius ekspertas

Rimvydas Derkintis

Koplytėlių nišų vidaus tinko tvarkyba

1. Antiseptikavimas

Tinkuoti koplytėlių nišų paviršiai galimai užteršti pelėsiais. Tinkuotus paviršius nupurkšti amonio ketvirtinių druskų Triquart P3 2 % vandens ir etilo spirito tirpalu arba naudoti Primakol Anti Grybas 2 preparatą. Palikti pilnai išdžiūti 24 valandas.

2. Valymas

Atlikti sausą mechaninį valymą, nešvarumus, seną dažų sluoksnį šalinti gramdikliais, vieliniais šepčiais. Mechaniškai kaltukais ir plaktuku atsargiai pašalinti atšokusio tinko dalis, išvalyti tinko plyšius ir įtrūkimus pašalinant dulkes ir byrančias dalis.

3. Įtrūkimų ir ištrupėjimų užtaisymas

Išvalytus įtrūkimus ir plyšius praplatinti, gerai sudrėkinti vandeniu ir kruopščiai užtaisyti restauraciniu skiediniu. Užtaisymų paviršių sulyginti ir užtrinti trintuve sulyginant su originalaus tinko kraštais.

Restauracinis skiedinys plyšiams ir ištrupėjimams

1 tūrio dalis cemento

0,7 tūrio dalies kalkių tešlos (50% drėgnumo, >75 % aktyvumo)

4 -5 dalys plauto smėlio (0 – 2 mm frakcijų intervale)

4. Tinkuotų paviršių dažymas

Užtaisius tinko ištrupėjimus ir plyšius restauraciniu skiediniu, paviršiui leisti džiūti 2 - 4 savaites. Po to galima dažyti kalkiniais dažais. Prieš dažant nuvalytus paviršius gerai sudrėkinti kalkiniu vandeniu (purškiant ar tepant teptuku). Baltu kalkiniu dažu dažyti 2 – 3 sluoksniais pradžioje tik užtaisytas vietas, po to dar 2 – 3 kartus visą paviršių tam, kad atkurtos tinko vietos susivienodintų su senu paviršiumi.

Sienų tapybos restauratorė ekspertė

Indrė Valkiūnienė

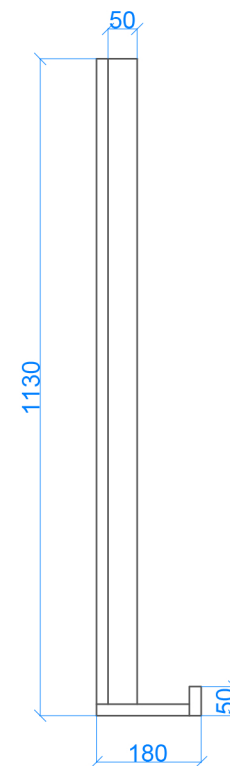
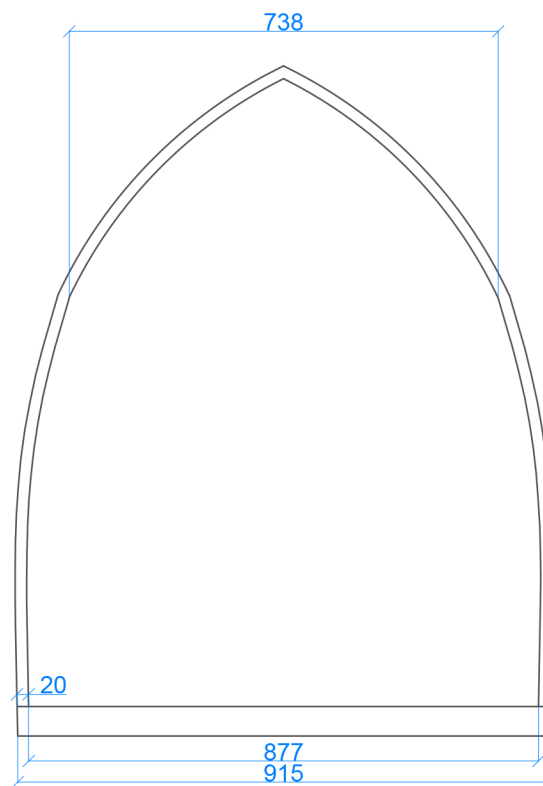
¹³ Apskardinimas yra koplytėlių tvarkybos darbų dalis, todėl restauravimo darbų programoje šios išlaidos nėra numatytos. Užsakovas šiuos darbus atlieka savo nuožiūra pagal gautus komercinius pasiūlymus.

EKSPONAVIMO SKYDAS - RĖMAI

Gaminami iš klijuotos medienos, dažomi. Spalvos parenkamos tinkamiausios bažnyčios interjerui ir skulptūrinėms grupėms.

*Rėmo matmenys tikslinami pagal stacijų apimtį.

RESTAURAVIMO TARYBOS PROTOKOLAS

2022- 11-24 posėdžio protokolas Nr. 114-165
Vilnius

Posėdžio pradžia – 9.00 val.
Posėdžio pabaiga – 11.00 val.
Posėdžio pirmininkė – Vita Blažiūnienė
Posėdžio sekretorius – Indrė Baliulytė

DALYVAVO:

Restauravimo tarybos nariai: Regimanta Stankevičienė, Rimvydas Derkintis, Robertas Švelnikas, Rūta Glinskytė-Kavaliauskienė, Neringa Šarkauskaitė Šimkuvienė, Eglė Juravičienė, Aelita Bielinytė, Indrė Valkiūnienė, Elena Kazlauskaitė, Jurga Bagdzevičienė

DARBOTVARKĖ:

Anykščių r. savivaldybės raštas dėl Anykščių Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčios statinių komplekso (Vilniaus g. 8, Anykščių m., unikalus kodas kultūros vertybių registre 32801) sudėtinės dalies - šventoriaus tvoros su vartais ir Kryžiaus kelio koplytėlėmis (unikalus kodas kultūros vertybių registre 32804).

SVARSTYTA:

Kryžiaus kelio ciklą sudaro 15 medinių skulptūrinių grupių (autorius Rimas Idzelis, 1982–1988). 2011 m. autorius restauravo penkias skulptūrinių stacijų kompozicijas. Šiuo metu Anykščių parapija planuoja restauruoti dar keletą skulptūrinių stacijų kompozicijų, o taip pat remontuoti ir mūrines koplytėles, kuriose saugomos kompozicijos. Savivaldybė prašė Restauravimo tarybos narius atvykti į vietą, kad būtų galima įvertinti kryžiaus kelio koplytelių bei skulptūrinių kompozicijų būklę ir numatyti restauravimo, konservavimo darbų koncepciją. Kadangi taryba neturėjo galimybės atvykti į vietą, Savivaldybė pateikė išsamias fotografijas, dėl to buvo galima stacijų būklę įvertinti vietoje.

Įvertinę tai, jog Anykščių Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčios statinių komplekso šventoriaus tvora su vartais ir Kryžiaus kelio koplytėlėmis yra Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčios statinių komplekso dalis, kurios vertingųjų savybių pobūdis be kitų yra ir dailės, tarybos nariai rekomendavo parengti bendrą kultūros vertybės tyrimo, konservavimo, restauravimo darbų programą, kurioje būtų ir skulptūrų, ir metalinių elementų, ir koplytelių vidaus restauravimo darbų metodikos.

NUTARTA:

Rekomenduoti parengti bendrą kultūros vertybės tyrimo, konservavimo, restauravimo darbų programą, kurioje būtų ir skulptūrų, ir metalinių elementų, ir koplytelių vidaus restauravimo darbų metodikos.

Restauravimo tarybos pirmininkė

Vita Blažiūnienė

Restauravimo tarybos sekretorė

Indrė Baliulytė

Fotogrametriniai apmatavimai, ploto skaičiavimas M1:10

OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės, Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8, KPD registre: 32804

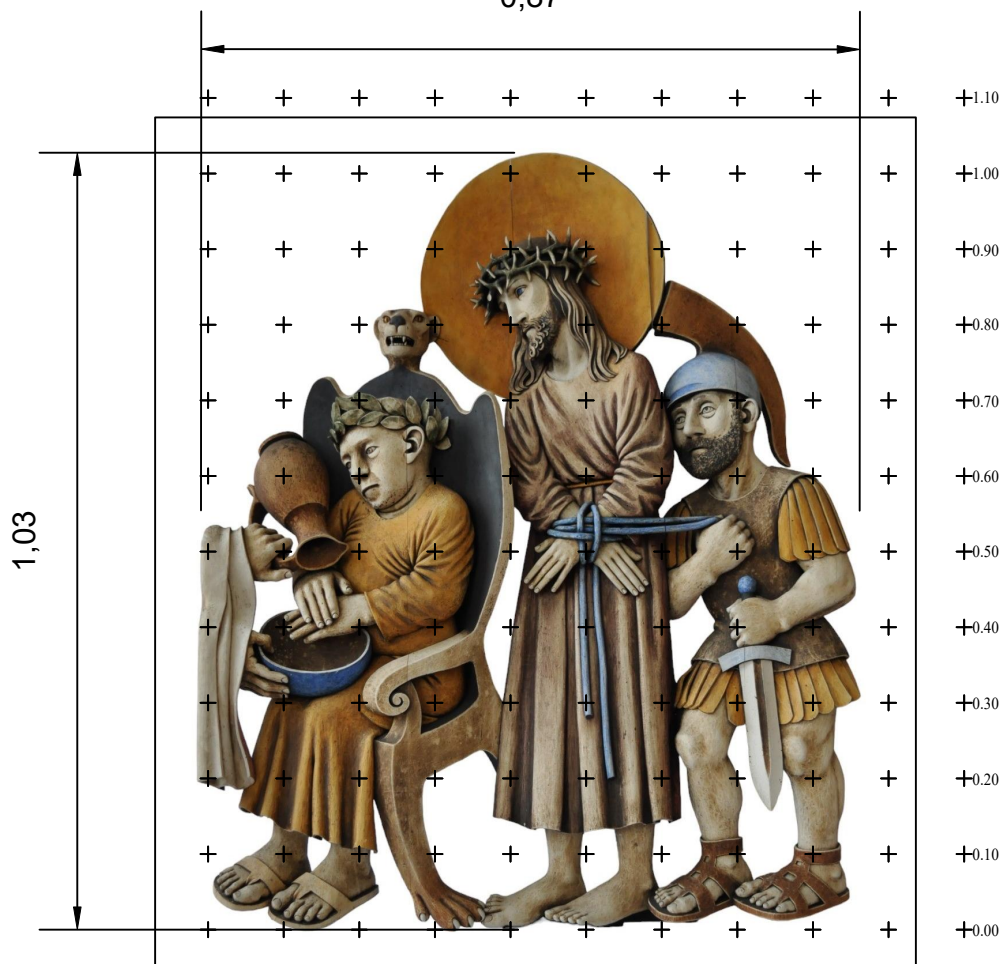
UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum

Direktorius: Tomas Bekeris

2023

M 1:10

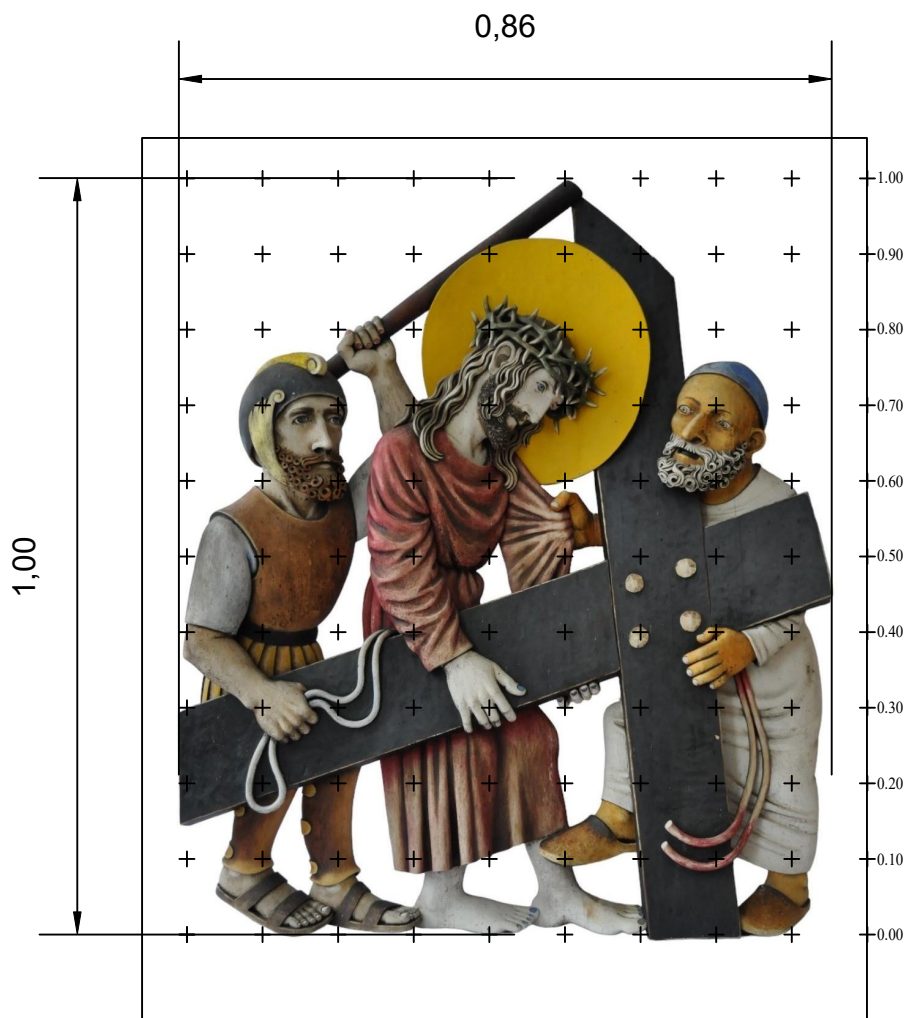
0,87

Viešpats Jėzus nuteisiamas mirti. Paviršiaus plotas - 1,810m²

UAB "ŠIAURINIS TAŠKAS" 3D LAZERINIO SKENAVIMO DARBAI Tel. 865224077; 3D@northpoint.lt Vytauto g. 5, Biržų m. www.northpoint.lt				Viso lapu 15 Lapo Nr.	ARCHITEKTŪRINIAI APMATAVIMAI
PAREIGOS	V.Pavardė	PARAŠAS	DATA		
Direktorius	Tomas Bekeris		2023.10.16		OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8 Unikalus kodas: 32804
Braižytoja	Justina Makrickienė		2023.10.16		UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum
					M 1:10

M 1:10

Viešpats Jėzus paima nešti kryžių. Paviršiaus plotas - 1,733m²

UAB "ŠIAURINIS TAŠKAS" 3D LAZERINIO SKENAVIMO DARBAI Tel. 865224077; 3D@northpoint.lt Vytauto g. 5, Biržų m. www.northpoint.lt				Viso lapu 15 Lapo Nr.	ARCHITEKTŪRINIAI APMATAVIMAI
PAREIGOS	V.Pavardė	PARAŠAS	DATA		
Direktorius	Tomas Bekeris		2023.10.16		OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8 Unikalus kodas: 32804
Braižytoja	Justina Makrickienė		2023.10.16		UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum
					M 1:10

M 1:10

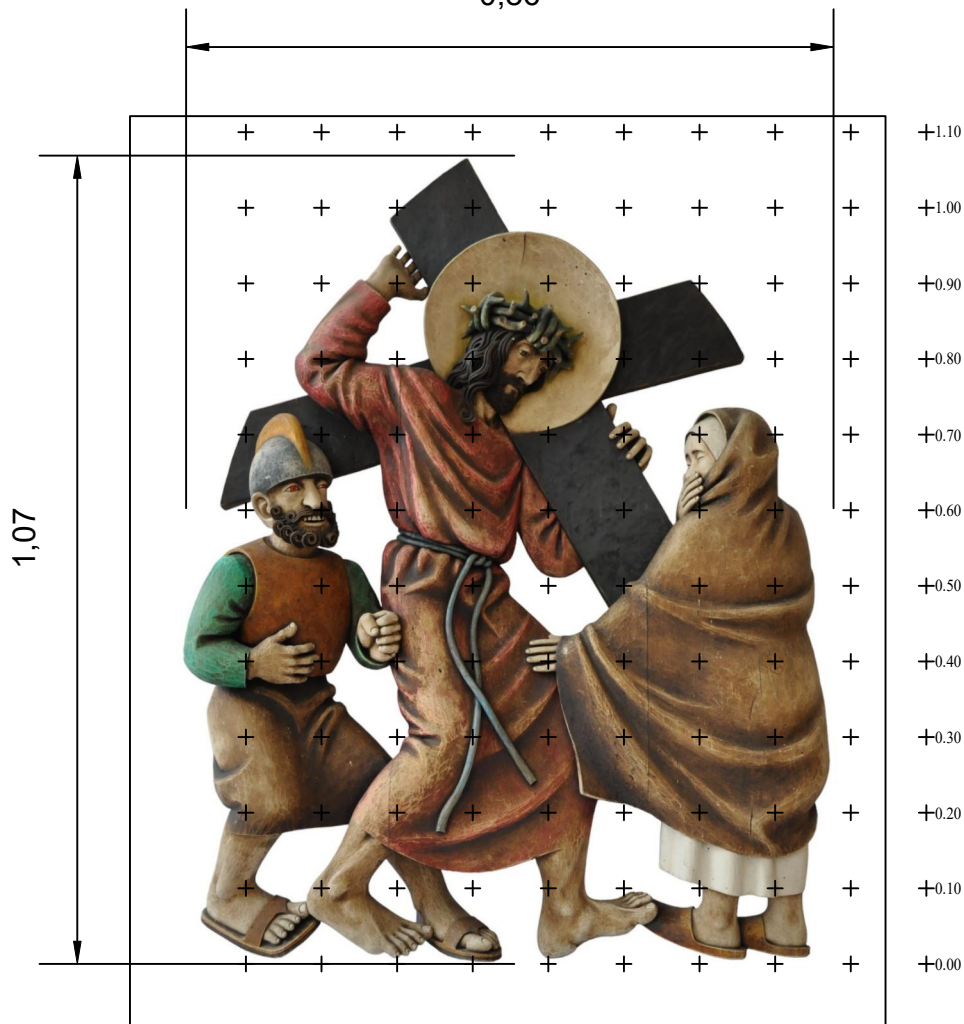

Viešpats Jėzus parpuola po kryžiumi. Paviršiaus plotas - 1,380m²

UAB "ŠIAURINIS TAŠKAS" 3D LAZERINIO SKENAVIMO DARBAI Tel. 865224077; 3D@northpoint.lt Vytauto g. 5, Biržų m. www.northpoint.lt				Viso lapu 15 Lapo Nr.	ARCHITEKTŪRINIAI APMATAVIMAI
PAREIGOS	V.Pavardė	PARAŠAS	DATA		
Direktorius	Tomas Bekeris		2023.10.16		OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8 Unikalus kodas: 32804
Braižytoja	Justina Makrickienė		2023.10.16		UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum
					M 1:10

M 1:10

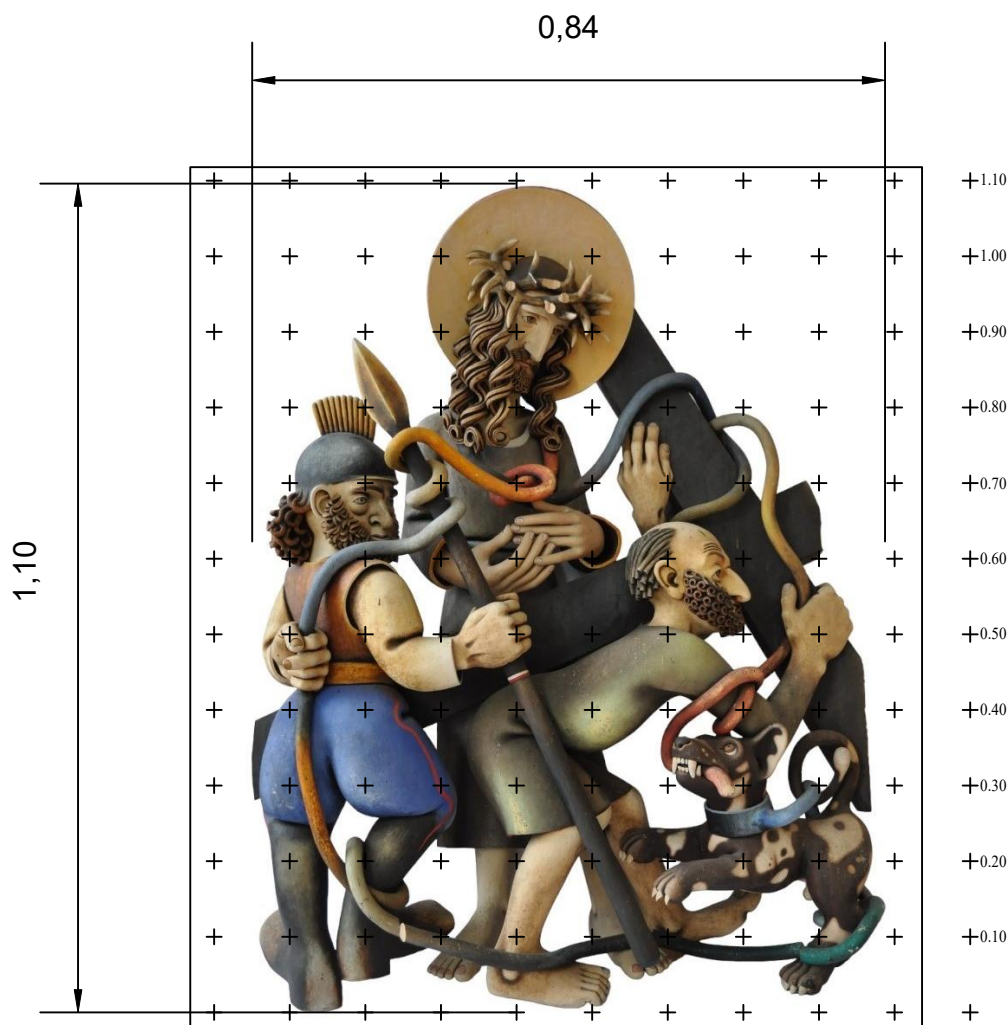
0,86

Viešpats Jėzus susitinka savo motina. Paviršiaus plotas - 1,600m²

UAB "ŠIAURINIS TAŠKAS" 3D LAZERINIO SKENAVIMO DARBAI Tel. 865224077; 3D@northpoint.lt Vytauto g. 5, Biržų m. www.northpoint.lt				Viso lapu 15 Lapo Nr. 4	ARCHITEKTŪRINIAI APMATAVIMAI
PAREIGOS	V.Pavardė	PARAŠAS	DATA		OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8 Unikalus kodas: 32804
Direktorius	Tomas Bekeris		2023.10.16		UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum
Braižytoja	Justina Makrickienė		2023.10.16		M 1:10

M 1:10

Simonas Kirenietis padeda Viešpačiui Jėzui nešti kryžių.
Paviršiaus plotas - 3,063m²

UAB "ŠIAURINIS TAŠKAS" 3D LAZERINIO SKENAVIMO DARBAI Tel. 865224077; 3D@northpoint.lt Vytauto g. 5, Biržų m. www.northpoint.lt				Viso lapu 15 Lapo Nr.	ARCHITEKTŪRINIAI APMATAVIMAI
PAREIGOS	V.Pavardė	PARAŠAS	DATA		OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8 Unikalus kodas: 32804
Direktorius	Tomas Bekeris		2023.10.16		UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum
Braižytoja	Justina Makrickienė		2023.10.16		M 1:10

M 1:10

0,94

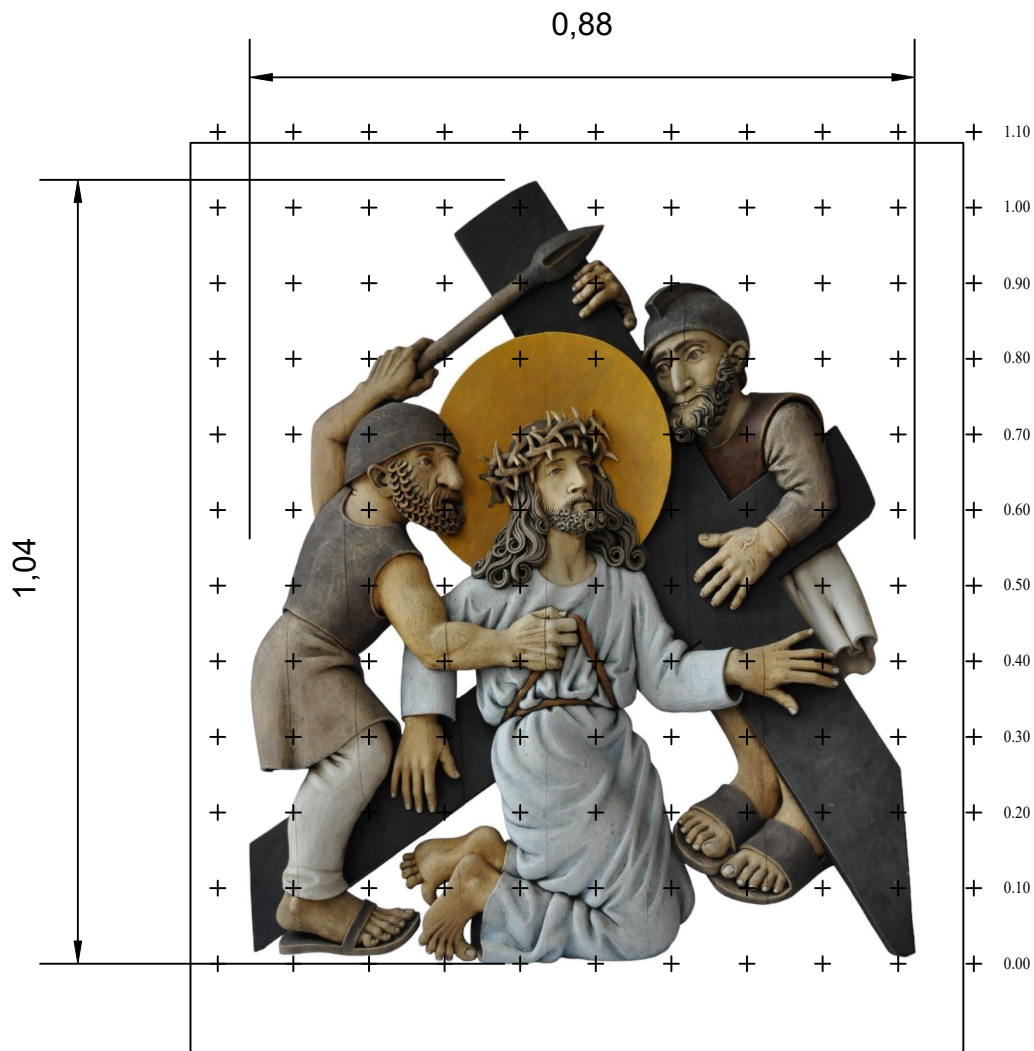
1,10

Veronika nušluosto Viešpačiui Jėzui veidą. Paviršiaus plotas - 2,462m²

UAB "ŠIAURINIS TAŠKAS				Viso lapu 15	ARCHITEKTŪRINIAI APMATAVIMAI
3D LAZERINIO SKENAVIMO DARBAI Tel. 865224077; 3D@northpoint.lt Vytauto g. 5, Biržų m. www.northpoint.lt				Lapo Nr. 6	
PAREIGOS	V.Pavardė	PARAŠAS	DATA		OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8 Unikalus kodas: 32804
Direktorius	Tomas Bekeris		2023.10.16		UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum M 1:10
Braižytoja	Justina Makrickienė		2023.10.16		

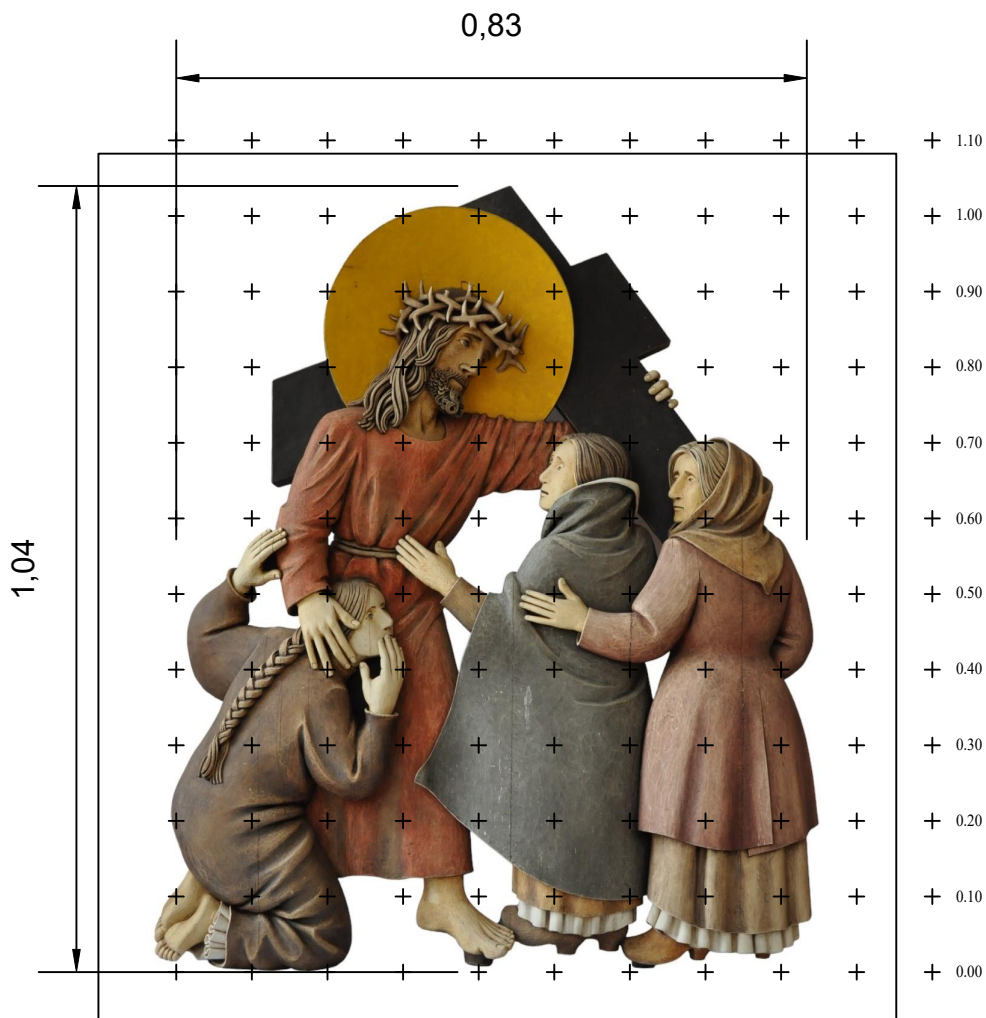
M 1:10

Viešpats Jėzus parpuola antrąjį kartą. Paviršiaus plotas - 1,671m²

UAB "ŠIAURINIS TAŠKAS" 3D LAZERINIO SKENAVIMO DARBAI Tel. 865224077; 3D@northpoint.lt Vytauto g. 5, Biržų m. www.northpoint.lt				Viso lapu 15 Lapo Nr.	ARCHITEKTŪRINIAI APMATAVIMAI
PAREIGOS	V.Pavardė	PARAŠAS	DATA		OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8 Unikalus kodas: 32804
Direktorius	Tomas Bekeris		2023.10.16		UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum
Braižytoja	Justina Makrickienė		2023.10.16		M 1:10

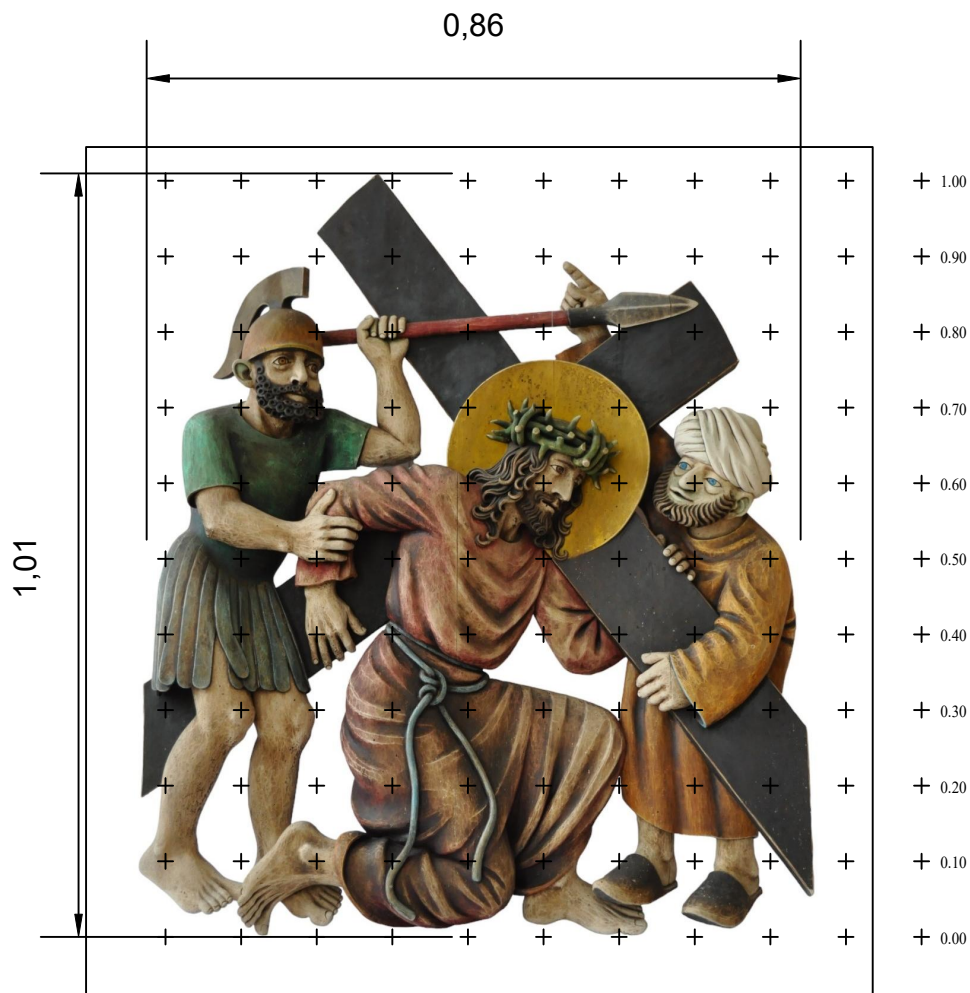
M 1:10

Viešpats Jėzus ramina verkiančias moteris. Paviršiaus plotas - 1,669m²

UAB "ŠIAURINIS TAŠKAS" 3D LAZERINIO SKENAVIMO DARBAI Tel. 865224077; 3D@northpoint.lt Vytauto g. 5, Biržų m. www.northpoint.lt				Viso lapu 15 Lapo Nr.	ARCHITEKTŪRINIAI APMATAVIMAI
PAREIGOS	V.Pavardė	PARAŠAS	DATA		
Direktorius	Tomas Bekeris		2023.10.16		OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8 Unikalus kodas: 32804
Braižytoja	Justina Makrickienė		2023.10.16		UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum
					M 1:10

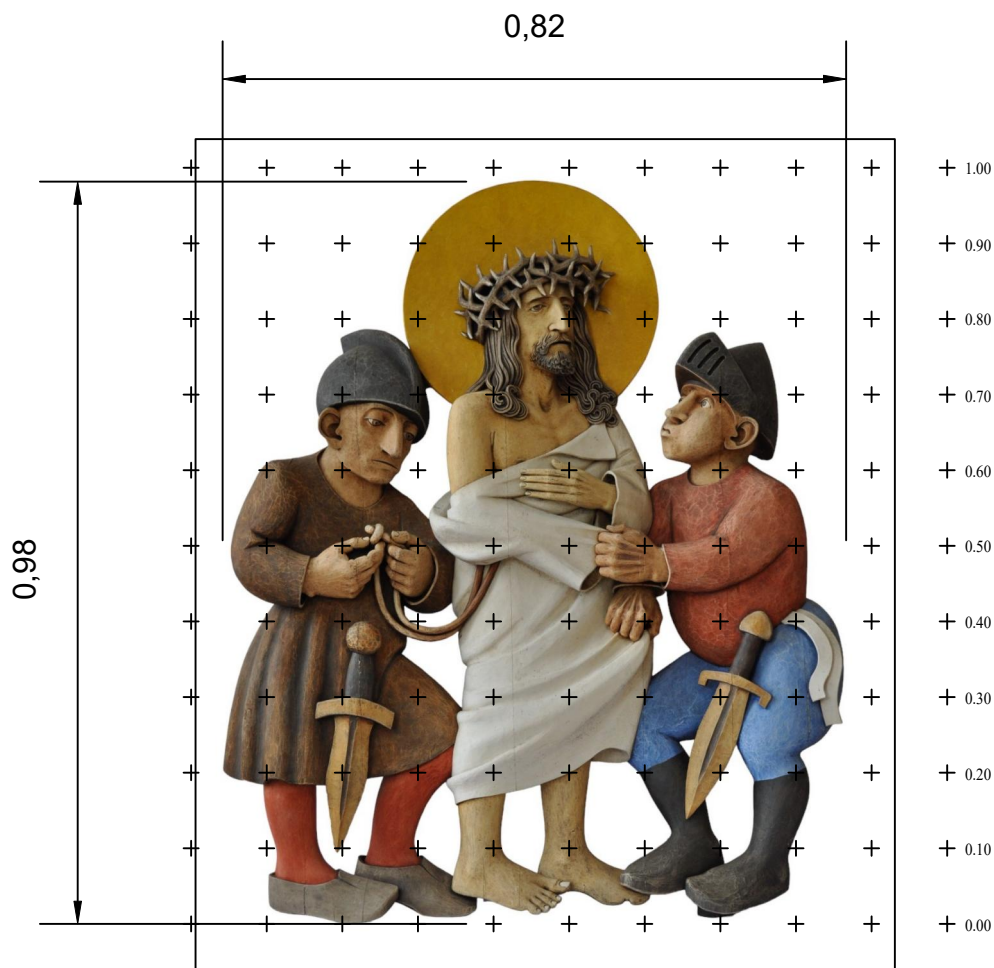
M 1:10

Viešpats Jėzus parpuola trečią kartą. Paviršiaus plotas - 1,645m²

UAB "ŠIAURINIS TAŠKAS" 3D LAZERINIO SKENAVIMO DARBAI Tel. 865224077; 3D@northpoint.lt Vytauto g. 5, Biržų m. www.northpoint.lt				Viso lapų 15 Lapo Nr. 9	ARCHITEKTŪRINIAI APMATAVIMAI
PAREIGOS	V.Pavardė	PARAŠAS	DATA		OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8 Unikalus kodas: 32804
Direktorius	Tomas Bekeris		2023.10.16		UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum
Braižytoja	Justina Makrickienė		2023.10.16		M 1:10

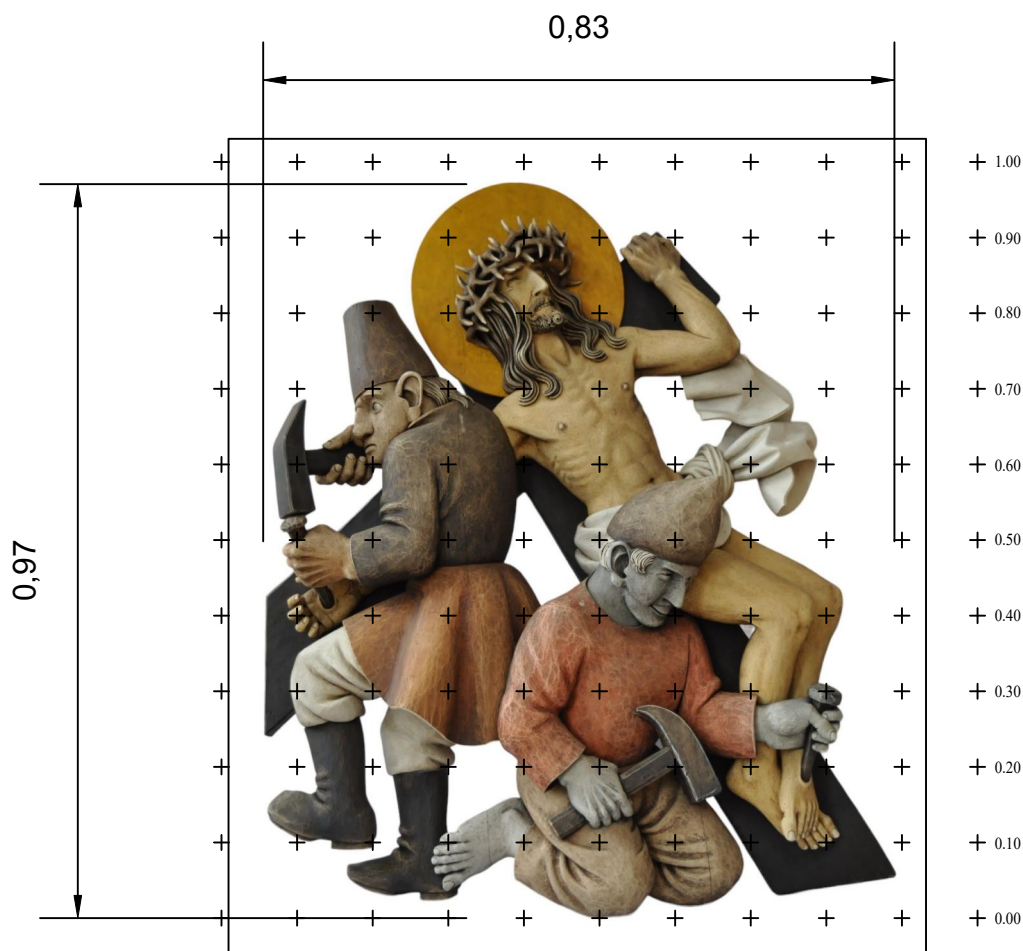
M 1:10

Viešpačiui Jėzui nupiešia drabužius. Paviršiaus plotas - 1,513m²

UAB "ŠIAURINIS TAŠKAS" 3D LAZERINIO SKENAVIMO DARBAI Tel. 865224077; 3D@northpoint.lt Vytauto g. 5, Biržų m. www.northpoint.lt				Viso lapu 15 Lapo Nr. 10	ARCHITEKTŪRINIAI APMATAVIMAI
PAREIGOS	V.Pavardė	PARAŠAS	DATA		OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8 Unikalus kodas: 32804
Direktorius	Tomas Bekeris		2023.10.16		UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum
Braižytoja	Justina Makrickienė		2023.10.16		M 1:10

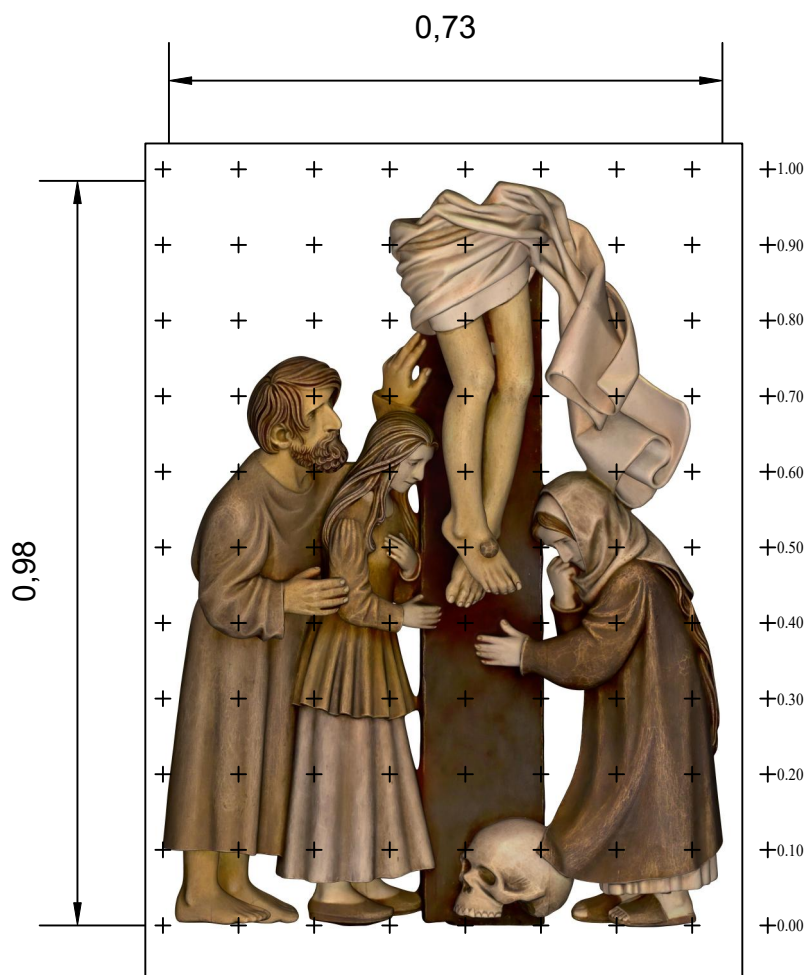
M 1:10

Viešpatį Jėzų kala prie kryžiaus. Paviršiaus plotas - 1,715m²

UAB "ŠIAURINIS TAŠKAS" 3D LAZERINIO SKENAVIMO DARBAI Tel. 865224077; 3D@northpoint.lt Vytauto g. 5, Biržų m. www.northpoint.lt				Viso lapu 15 Lapo Nr. 11	ARCHITEKTŪRINIAI APMATAVIMAI
PAREIGOS	V.Pavardė	PARAŠAS	DATA		OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8 Unikalus kodas: 32804
Direktorius	Tomas Bekeris		2023.10.16		UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum
Braižytoja	Justina Makrickienė		2023.10.16		M 1:10

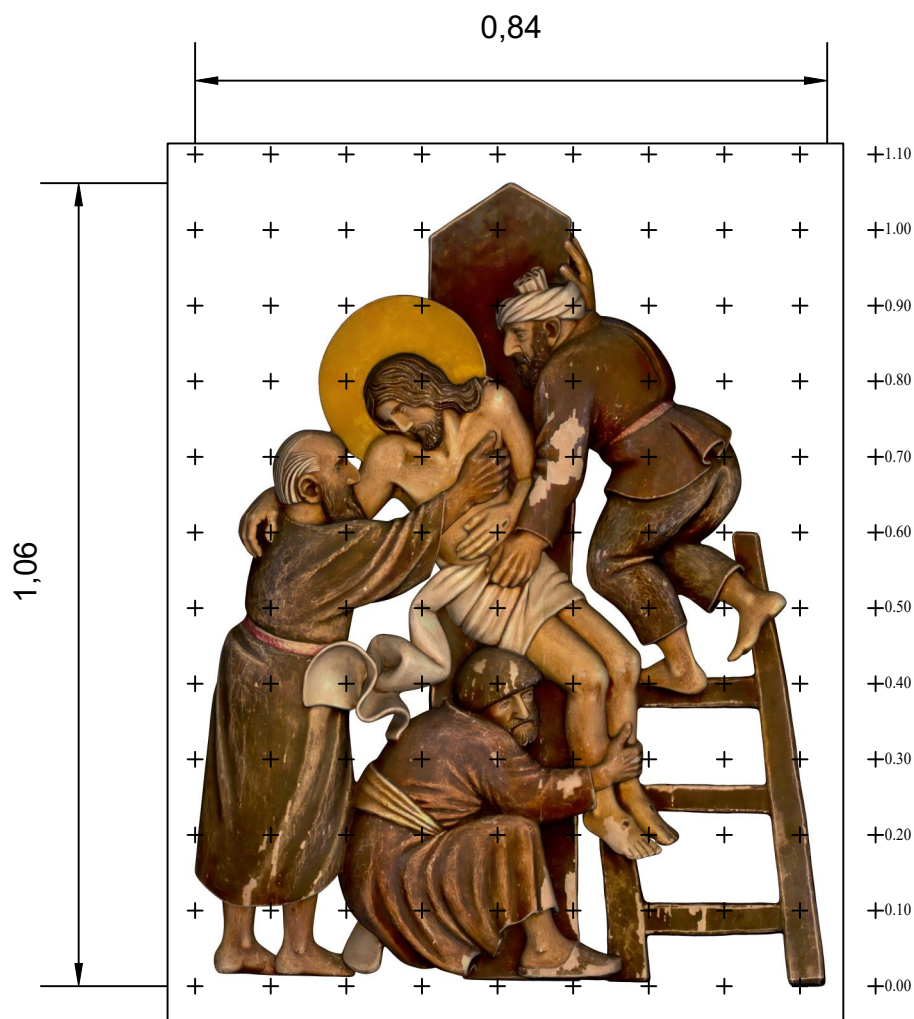
M 1:10

Viešpats Jėzus miršta ant kryžiaus. Paviršiaus plotas - 1,785m²

UAB "ŠIAURINIS TAŠKAS" 3D LAZERINIO SKENAVIMO DARBAI Tel. 865224077; 3D@northpoint.lt Vytauto g. 5, Biržų m. www.northpoint.lt				Viso lapu 15 Lapo Nr. 12	ARCHITEKTŪRINIAI APMATAVIMAI
PAREIGOS	V.Pavardė	PARAŠAS	DATA		OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8 Unikalus kodas: 32804
Direktorius	Tomas Bekeris		2023.10.16		UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum
Braižytoja	Justina Makrickienė		2023.10.16		M 1:10

M 1:10

Viešpatį Jėzų nuima nuo kryžiaus. Paviršiaus plotas - 1,595m²

UAB "ŠIAURINIS TAŠKAS" 3D LAZERINIO SKENAVIMO DARBAI Tel. 865224077; 3D@northpoint.lt Vytauto g. 5, Biržų m. www.northpoint.lt				Viso lapu 15 Lapo Nr.	ARCHITEKTŪRINIAI APMATAVIMAI
PAREIGOS	V.Pavardė	PARAŠAS	DATA		OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8 Unikalus kodas: 32804
Direktorius	Tomas Bekeris		2023.10.16		UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum
Braižytoja	Justina Makrickienė		2023.10.16		M 1:10

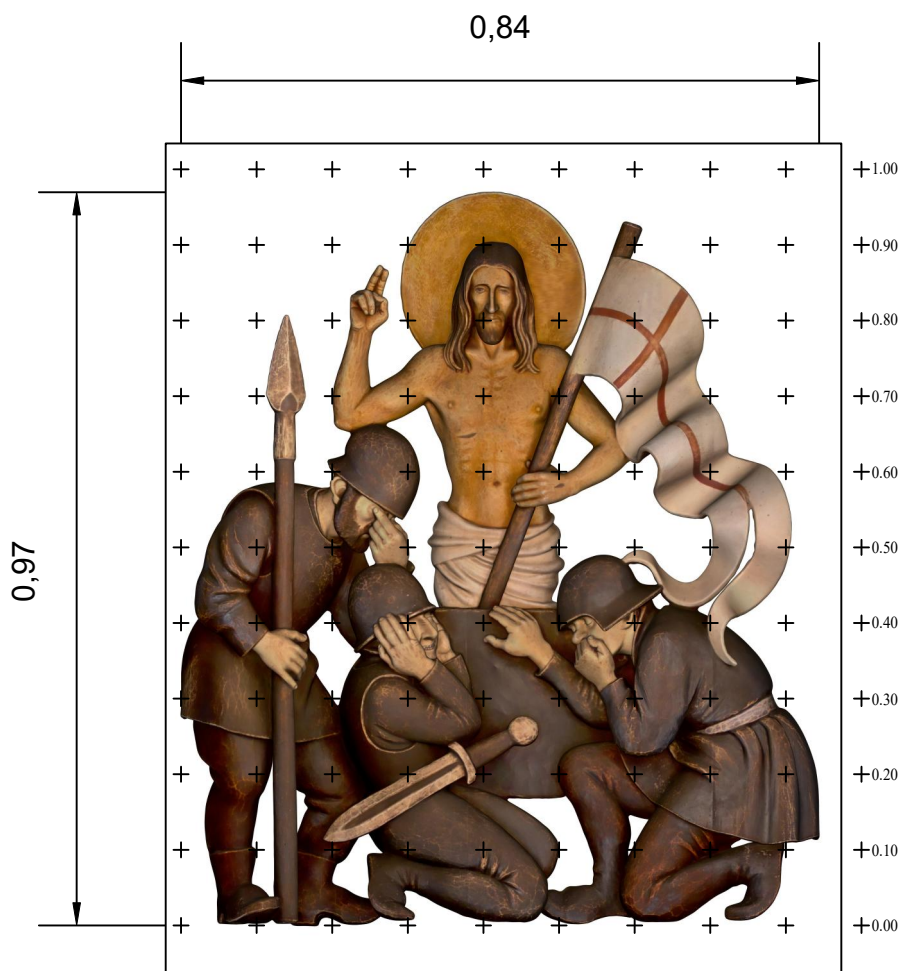
M 1:10

Viešpatį Jėzų laidoja. Paviršiaus plotas - 1,475m²

UAB "ŠIAURINIS TAŠKAS" 3D LAZERINIO SKENAVIMO DARBAI Tel. 865224077; 3D@northpoint.lt Vytauto g. 5, Biržų m. www.northpoint.lt				Viso lapu 15 Lapo Nr. 14	ARCHITEKTŪRINIAI APMATAVIMAI
PAREIGOS	V.Pavardė	PARAŠAS	DATA		OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8 Unikalus kodas: 32804
Direktorius	Tomas Bekeris		2023.10.16		UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum
Braižytoja	Justina Makrickienė		2023.10.16		M 1:10

M 1:10

Viešpats Jėzus prisikelia iš numirusių. Paviršiaus plotas - 1,724m²

UAB "ŠIAURINIS TAŠKAS" 3D LAZERINIO SKENAVIMO DARBAI Tel. 865224077; 3D@northpoint.lt Vytauto g. 5, Biržų m. www.northpoint.lt				Viso lapu 15 Lapo Nr.	ARCHITEKTŪRINIAI APMATAVIMAI
PAREIGOS	V.Pavardė	PARAŠAS	DATA		OBJEKTAS: Mato bažnyčios Kryžiaus kelio koplytėlės Anykščių rajono sav., Anykščių m., Vilniaus g. 8 Unikalus kodas: 32804
Direktorius	Tomas Bekeris		2023.10.16		UŽSAKOVAS: UAB Opus Optimum
Braižytoja	Justina Makrickienė		2023.10.16		M 1:10